

వామనాశుక

కాకానికముల

విశాలమైన ఆ గదిలో మధ్యగా వేసిన పట్టె మంచం మీద భూషణం కాళ్ళు ముసగ

అయినా అదురు తగ్గని భూషణంక అనాతికే ఒళ్ళంతా చెమటలు పడుతుంది. పై కుండుతో మొఖం అడ్డుకుంటూ, తడారి బొతున్న పెదాల్ని నాలికతో తడుపుకొంటు "ఒరే! ఈడనే వుండండిరా. ఏదీకీ బోజాకండిరా..."

అల్లిదల్లిద పదిపున్న కొండరాళ్ళతో, ఎవరితంగా పెరిగిపోయిన ముళ్ళ చెట్లతో - దొంకలతో స్వలం కాలు పెట్టడానికీ పిల్లైకుండా వుంది. కూతలు కొండరాళ్ళని పగల కొట్టి తరలించారు. ముళ్ళ మొక్కలు నరికి నిప్పుపెట్టారు.

దీసుకుని కూర్చున్నాడు.

దక్షిణంగా వున్న పెద్ద కిటికీని తలుపులు మూసి గట్టిగా బిగించారు....

ఆ గదికి తూర్పు ముఖంగా వున్న ఒకే ఒక్క గుమ్మం తలుపులు మాత్రం బార్రా తెరిచి వుంచారు. తెరిచి వున్న ఆ తలుపులకి గడప వారగా ఆటటు - ఇటు ద్వారపాలకులొ ఇద్దరు వస్తాదులొంటి పాలెగాళ్ళు నల్లరాతి ఇల్పొలొ నిల్చుని వున్నారు.

వాళ్ళ చేతులొ పెద్ద దుడ్డు కర్రలు వున్నాయి. గడపవారగా వున్న తూములో గుడ్డలు కుక్క పెద్ద రోకలిబండని అడ్డంగా పెట్టి తూముని మూసేశారు. భూషణం కూర్చున్న మంచం చుట్టూ మంత్రించిన “నల్ల మినుములు” చల్లారు.

మంచానికి కాస్త దూరంగా పాముల సర్పయ్య కొడుకు “నాగులు” చేతిలో నాగస్వరం పట్టుకుని నిద్దంగా కూర్చున్నాడు.

ఎందుకొనా మంచినన్న ముందు చూపుతో ఎరుకల వాళ్ళి దగ్గర్నుంచి ఒక ముంగిసని తెచ్చి గది గుమ్మం ముందు స్తంభానికి కట్టేశారు.

భూషణం భార్య అరుంధతి తలారా స్నానం చేసి నాగొండ్రుడి గుడికి వెళ్ళి అభిషేకాలు పూజలు చేయించటంలో నిమగ్నం అయ్యింది మూడు పొద్దులు నిర్మిరామంగా పూజలు చేస్తూ పువవాస శీత మకాసనప్రతం ప్రారంభించింది.

అంటున్నాడు బేలగా. చేతికున్న తాయితుని సపరించుకుంటు జేబులో వున్న వేరుని ఒకసారి తీసి చూసుకొని మళ్ళీ జాగ్రత్తగా జేబులో వేసుకుంటున్నాడు.

“అ వేరు, తాయితు మి తాన పున్నంత వరకు మికోం బయ్యం నేడు అంటున్నా గదా దొరా. ఎందుకంత జెంజేలయిళరు” అంటు నాగులు ఓదారుస్తున్నాడు. “ఏమిటా నాగులు... ఎందుకో గుండెంతా గుబులయితుందిరా” భూషణం గొంతులో మనోవ్యధ. ఎంత అదుపు చేసుకున్నా పల్లగా కళ్ళల్లో నీళ్ళు చెమ్ముతున్నాయి.

నిన్న నాయంత్రం సుంచి భూషణం పరిస్థితి ఇలాగే వుంది. రెండు దోనిళ్ళి మందాన పెద్ద పడగతో, సుమారు మూడు వారల పొడవుతో అంత లావున నల్లగా నిగనిగ లాడిపోతూ, అప్పుడే కుబ్బునం ఏకదిన తాచు భూషణాన్ని పగ బట్టింది.

* * * * * ఆ ఊరి కంటక మోతుబరి రైతు, ఆ ఊరి ప్రెసిడెంటు. ముకుటం లేని మహారాజు భూషణం. భూషణం తండ్రి మాజీ ఎమ్మెల్యే. పదవిలో వుండగానే కిరి శేషుడయ్యాడు తండ్రి స్నానాన్ని భర్తీ చెయ్యాలని తపతపా పడుతున్నాడు భూషణం అంతే ఇంతే రాజకీయ పరిష్కాసం పలుకుబడి సంపాయింతుకున్నాడు. వచ్చే ఎలక్షన్లో నిల్వోవడానికి ముమ్మరంగా ప్రయత్నాలు చేసుకుంటున్నాడు.

సుమారు యాభై ఎకరాల మామిడి తోట, పారికెకాల మాగాణికి భూకామండు. ఇందులో పెంబు భూమి కూడా భూషణం పేర్లో లేదు. అంతా పెళ్ళాం పేర్లో కొడుకు పేర్లో రాసేశాడు.

అందుకని ఆ మధ్యన ప్రభుత్వం పలుకుబడితో ఊరికి కాస్త వెలుపలగా వున్న పెట్టని- (ఇరవై ఎకరాల పొరంబోకు స్వలాన్ని)- చేకగా కొన్నాడు.

ఆ స్థలంలో కొత్త పద్దతులతో వ్యవసాయం చెయ్యాలని ఆలోచన. చేతులో చమురు వున్న వాడు కావటంతో ఖర్చుకు వెనుకాడకుండా కూతలని పెట్టి స్థలం బాగు చేయించే పని మొదలు పెట్టాడు కూడా.

గోవులు, గోతులు పుడ్తారు. అంతవరకు పని సజావుగా జరిగిపోయింది. కాని పొలం మధ్యకి వచ్చేసరికి పని కుంటుపడింది. కూతలు గునవం ఎత్తడానికి వెనుకంజి వేస్తున్నారు.

కారణం - పొలం మధ్య ఎత్తుగా చెదలు చెదలుగా లోతైన సొరంగాలతో పేరుకు పోయిన పెద్ద “పాముల పుట్ట” ఒకటి వుంది. దాదాపు మూడు నాలుగు కుంటు స్థలంలో మనిషంత ఎత్తులో ఆ పుట్ట చాలా పెద్దగా... కాస్త భయం కలిగించేలా వుంది.

పిల్లలు లేని స్త్రీలు, నాగదోవం వున్న వాళ్ళు పండగ వర్షానినాల్లో ఆ పాముల పుట్టకి పూజలు వెయ్యటం రివాజు. అందుకు నిదర్శనంగా ఆ పుట్ట మీద అక్కడక్కడా పసుపు కుంకాలు ఎండిపోయిన పూలు అక్కింతలు, అరిటి వండు ముక్కలు చలిమిడి, చిమ్మిలి ఛాయలు కనిపిస్తున్నాయి.

ఆ వదర్కాల చుట్టూ చీమలు పుట్టులుగా చేరి బారులుగా పయనిస్తున్నాయి. నిజానికి అవి చీమలు పెట్టిన పుట్టే.

అందులో పాము వుందో లేదో తెలియదు. కాని కూతలు అంతా దాన్ని పాము పుట్టే అనుకోవటం జరిగింది. అందుకో గునవం ఎత్తడానికి వెనుకాడుతున్నారు.

అల్లిడికి శంక తీరక దూరంగా వచ్చి క్యారేజీలు పట్టుకొని కూలి పన్నకి పోతున్న ఆడంగుల్ని పిలిచి “ఏ మమ్మా! ఇందులో వాపు గాని వుందా?” అని అడిగారు కూతీలు

“ఏమిటా నయ్యా! తెల్లదు. కాని మా గూడెంకొల్లం అంతా నాగుల సవిధి నాడు పాలు పొయ్యను ఈడకో పన్నా” అన్నారు నవ్వుతూ.

దాంతో కూతల పరిస్థితి అటు - ఇటు అయ్యింది. అంతవరకు ముళ్ళ మొక్కలు నరుక్కంటూ రాళ్ళని దొర్లించుకుంటు చకచకా పన్ను కానిచ్చిన కూతీలు ఆ పాము పుట్ట దగ్గరికి వచ్చే సరికి గొడ్లక్క దించేశారు. దిక్కులు చూడటం మొదలు పెట్టారు ఎటూ తో చనట్లు....

బొందం తాగుతున్న భూషణం అది గమనించి "ఎందిరా? ఆ పుట్ట కాడికి వచ్చే సరికి అట్లా ఆగిపోయినారు. తప్పుండి" అంటూ గట్టిగా కేక పెట్టాడు.

కూలీలు చేతులు నలుపుకుంటు "పావు పుట్ట దొరా...." అన్నారు వినయంగా.

"అయితే ఎందిరా" గట్టిగా కనిరాడు భూషణం.

కూలీలు ముఖాలు చూసుకున్నారు.

"అందులో పావు గిట్ట వుంటే పాపం తగుల్తుంది దొరా" గయ్య మన్నాడు భూషణం.

"ఎందిరా పాపం తగిలేది? అయినా అందులో పావు ఎట్లా వుంటుందిరా.... అది చీమల పుట్ట.... తెలుస్తునే వుందిగదా... తప్పుండి. ఎరా నారిగా... ఎత్తు గెడ్డపార...." అన్నాడు. పులి గాండ్రు మంటున్నట్లు గభాల్ గట్టు మించి లేచి కూలీల మధ్యకి వచ్చాడు భూషణం.

ఆ అడుగుకి భయంతో చేతుల్లోని గునపాలు పైకి ఎత్తారు కూలీలు.

"ఒరే ఎంకటి.... ముందుగా నువ్వెయ్యారా గెడ్డపార....." అన్నాడు భూషణం అడ్డా విస్తున్నట్లు.

భయంతో ఎంకటిను గభాల్ రెండు చేతుల్లో గునపం పైకెత్తి బలంగా పుట్టమీద పోటు... వెయ్యి బొయ్యాడు.

కాని నుదురంతా చెమట పట్టింది. చేతులు పటికాయి.

నిండు నెల్లతో వున్న భార్య "లచ్చిమి" జ్ఞాపకం వచ్చి గభాల్ ఎత్తిన గెడ్డపార కిందకి దించేశాడు.

జావ కాలిపోతున్నట్లు పుట్టకొనే చూసి చప్పున అడుగు వెనక్కి వేశాడు.

దొర పుగ్రుణ్ణి పొయ్యాడు. మండిపడుతూ -

"ఒరి నీయ.... ఏ వైందిరా నీ కియ్యళ. మసిగాని ఎక్కిందా ఏం?" భూషణం గుడ్డురిమాడు ఎర్రగా చూస్తూ.

ఎంకటి రెండు చేతులు జోడించాడు.

"చమించండి దొరా! మా ఆడది నెల్లు నిండి పొట్టతో బరువుగా వుంది. ఈ పాపం నా సేత సేయించకండి. మా ఆడదానికి అసలే నాగదోసం వుందని కోయదొర చెప్పిండు. అందుకని ఈ పుట్ట కాడకే వచ్చి అది పూజలు సేసింది" నీళ్లు నమిలాడు వెంకట.

"ఏరా జోగులూ.... ఆడికంటి పెండ్లాం నీళ్ళోనుకుంది. నీ కేమయిందిరా....?"

"ఒద్దు దొరా... దయసేసి ఆ మాట అనమాకండి. నాగదేవత మా ఇలవేలుపు.... పుట్ట తప్పితే కండ్లు పోతాయని మా అమ్మ అస్తమానం సెప్పుడి. ఈ పాపం నా సేత సేయించమాకండి దొరా.... మీ కళ్ళొక్క...."

భూషణం దెబ్బ తిన్నట్లు చూశాడు.

"అంతేరా. జేబులో డబ్బు తీసుకున్నట్లు అవసరం వచ్చినప్పుడు ఐదొందలియ్యి దొరా వెయ్యి ఇయ్యి దొరా అంటు నా తాన డబ్బు తీసుకు పోవటానికే నేను అక్కరకి వస్తాను గాని తీరా నా

వెండితెర వొగనంటున్న రేఖ

ఢిల్లీలోని పారిశ్రామిక వేత్త ముఖేష్ అగర్వాల్ ను వెళ్లి చేసుకున్న రేఖ తన వెళ్లి నట జీవితానికి అడ్డుకాబోదని ఘంటా పథంగా చెప్పింది. నాకు 32 సంవత్సరాలే. మరో ఐదు సంవత్సరాలపాటు అగ్రస్థానంలో వుంటానంటోంది. ఆ తర్వాత రిటైరవుతారా అంటే జీవితాంతం సటి స్టానని అన్నదట. అంతవరకు యీమెనే బుక్ చేసుకుంటారన్న గ్యారంటీ ఏమిటో ఈ రేఖా అగర్వాల్ కి!

పనికాడికి వచ్చే సరికి మొగం సాటిసి అడుగు ఎనక్కి వేస్తారా? లం.... కొడుకుల్లా దొరా.... నా మాటంటే మీకు కాతరు లేదా?" పుగ్రుణ్ణి పోతూ పళ్ళు పటపట కొరికాడు భూషణం.

"నీ బాంచెన్... కాలొక్క దొరా! అంత మాటనమాకండి. మా నాయన రోగానికి, మా సెల్లి పెండ్లికి అప్పు తీసుకున్న మాట నిజమే. గాని పుణ్యానికి దానంగా తీసుకు పోలేదు గద దొరా.... మా పొలం తాకట్టు పెడితిమి. మిత్తి గడుతుంటిమి. ఎట్టగయినా ఈ సంకురేత్తి లోగా మీ అప్పు సెల్లించెయ్యాలనే మేం తాపత్రయ పడుతుంటిమి. నీకు తెల్లందేముంది దొరా...?"

దొర క్రోధంతో తల ఎగర వేశాడు.

"అంతేరా! మాటలు నేర్చిన కుక్క ఇస్కా అంటే ఇస్కా అంటుంది. ఓడ మీదున్నంత సేపు ఓడ మల్లయ్యి. ఓడ దిగినక తోడి మల్లయ్యి. ఇప్పుడు నీకింక నా అవసర మేముందిరా. ఇంగ ఇట్లనే పస్తయ్యి మాటలు" అంటూ భూషణం వెనక్కి తిరిగి తన ప్రక్కనే వున్న పాలిగాడ్డి చూస్తూ "ఒరే ఊకారాజు. మీ తమ్ముని సదువుకి డబ్బు అడిగినావు కదరా?"

"అవు దొరా..." వినయంగా చేతులు నలుపు కున్నాడు.

"మిత్తి గిత్తి లేకుండా ఎంత కావాలంటే అంతిస్త. గెడ్డపార ఎత్తి పుట్ట తప్పరా...." కింద పడ్డ గెడ్డపార తీసి అందించాడు భూషణం.

దొర ఆజ్ఞకి అదిరి పడ్డట్లు గభాల్ చినకడుగు వేసి బెదిరినట్లు చూశాడు నూకారాజు.

"వామో! ఒద్దు దొరా. నువ్వూ నాకు డబ్బు ఇయ్యకున్న నయమే గాని పావు పుట్ట మీద చెయ్యి

వెయ్యాలంటే నా ఒంటి ఒణుకు వస్తుంది దొరా.... నా వల్ల కాదు" దొర అందించిన గునపం కింద పారేసి తలపాగా విప్పి గట్టిగా ఒక్క దులుపు దులిపి భుజాన వేసుకున్నాడు నూకారాజు.

భూషణం రవరవ లాడాడు. కడుపంతా మండినట్లయ్యింది.

"మీ.... ఏ వయిందిరా మీ కియ్యాల? ఇంత పిరికి సన్నాసెధవలల్ని సన్నా రేందిరా? మొగోళ్లు కొదురా? చీమలు పెట్టిన పుట్టల్ని మాసి. భయపడతారా? నాలుగు నెల్లుగా ఈడ తిరుగు తుంటిమి... ఇందులో పావు గిట్ట వుంటి మనకి ఒక్కనాడైనా కనిపించక పోయిందిరా?"

"నిజవేగాని మా వల్ల కాదొరా?"

"మరి కూలిపనికి కుదిరింది మీరు. మీ వల్ల కాకుంటే ఇంకెవరి వల్ల అవుడిరా?"

"ఏమో దొరా మాకు తెల్లదు."

"అవురా! మీ కేటి తెల్లదు. పైనలు గుంజుకోడం మాత్రం మీకు దెల్లు. పిరికి ఎడవలు మీరు గాని నేను కాదురా. మా తాతల కాలంలో మోకాలి బంటి లోతు బురదలో దిగి ఎగసాయం సేసిన వంశంరా మాది. ఆ గెడ్డపార ఇటు అందుకోండి" భూషణం తావసంగా మీసం మెలేసి, జారుతున్న గ్లాస్కా పంచె పైకి ఎగ గట్టాడు. పాలెగాడు అందించిన పెద్ద గునపం చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు.

"దొరా! నా మాట ఇనండి. పుట్ట కొట్ట కండి" గంగులు హెచ్చరించాడు.

"కొట్టక ఏం చెయ్యి మంటావురా?"

"ఆజాగా వదిలి మిగతా భూమిలో పండిద్దాం."

"ఎందిరా నీ దిమక్కు గాని కరాబయిందేమిరా ఇయ్యాల? ఇంత ఇసిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావే? మూడు చెక్కల జాగాలో వున్న ఇంత పెద్ద పుట్టని ఒదిలి ఎగసాయం చెయ్యాలా? ఈ రాళ్ళకి రప్పలకి ఇన్నేసి వేలు పోసి భూమి కొని ఎక్కడికక్కడ పాములని తేళ్ళని జాగా ఒదిలి పెడితే సేసడిది ఎవసాయం కాదురా... ఆస్థులమ్ముకుని అడక్క తినాలి...."

"నువ్వు అట్లంటే ఇంక మేం ఏం సెప్పం దొరా?"

"ఏం సెప్పుదురా! ఈ కాడికి మీరు సెప్పేటోళ్ళు నేను వినేటోడ్డి అయినాను. అయినా మీ చాదస్తం గాని ఈ పుట్టని తవ్వకుండా ఇట్లనే ఒదిలేశా మనుకో - రేపట్టుంచి ఎవసాయం పన్నుకి సిన్నా పెద్దా తేదాలేకుండా కూలీలు వస్తారు. ఇందులో గనక నిజంగా పాముంటే అళ్ళని కరవదంటారా?"

"కరవద్దొరా! దాని జోలికి మనం పోకుంటి అది మన జోలికి రాదు దొరా..." అళగా చూశాడు ఎంకటి. భూషణం పకపక నవ్వాడు.

"అసలు ఇందులో పాముంటే కదరా! అయినా మీతో వాదులాట పెట్టుకుంటే నాక్కాదు గాని లెగండ్రా.... సన్నా సెదవల్లా లెగండ్రా...." అంటు తామసంగా రెండు చేతుల్లో గునపం ఎత్తి బలంగా పుట్ట మీద దెబ్బ వేశాడు భూషణం.

చెదలు చెదలుగా పేరుకున్న పుట్ట మన్నంతా గోపురాలుగ విరిగి పెళ్ళలు పెళ్ళలుగా జలజలా లాలి

అంతస్సులు కూలిపోతున్నట్లు ఎత్తుగా వున్న పుట్ట విరిగి పడసాగింది.

ఆ పుట్ట కంఠల్లోంచి పెద్ద పెద్ద నల్ల చీమలు, ఎర్రటి రెక్కల గండు చీమలు.... బారులు బారులుగా బయటికి రాసాగాయి.

భూషణం గర్వంగా మీసం మెలేశాడు.

“సూదండా! ఇది నీమల పుట్టంటే ఇన్నారు కాదు...”

“కాచ్చోరా! ఒకోసారి పావులు కూడా వుంటయ్యో”.

“వుంటే ఏందిరా? వున్నా ఇప్పుడు ఇందులో వుండి వుండదురా! ఏ చెట్టుల్లోకో గుడ్ల కోసం పోయివుంటుంది. మనం ఈ పుట్ట తప్పేసినాం అనుకో. వేరే నెలపు ఎతుక్కుంటుంది. ఆ పాటీకే పన్ను అవుక్కూమంటే ఎట్టరా?” అంటూ రెట్టించిన పూవుతో తామసంగా మళ్ళీ గునపం ఎత్తి పుట్ట మధ్య “ఖంగు” మంటు బలంగా లోతుగా నాటుకునేలా వేశాడు.

అంతే!

భూషణం ఖంగు మని పుట్ట మీంచి తీసిన గునపంతో వాటి “ఖస్సు” మంటు పూత్యారం చేస్తూ దాదాపు రెండు బారల పైగా పొడవున్న నల్లతాచు చివ్వున పుట్టలోంచి బయటికి వచ్చింది.

భూషణం బలంగా వేసిన గునపం దెబ్బ దాని పడగ మీద పడిందేమో..... పడగలోంచి ధారలుగా నెత్తురు సరసరాకారిపోతూంది.

పాము రెండు దోసిళ్ళ మందం వెడల్పుగా పడగ విప్పి భయంకరంగా నోరు తెరిచి నాలికలు బయటికి చాపి “బుస్సు బుస్సు” మంటూ పూత్యారం చేసింది.

సర్రున తోక మీద నిలబడి, పడగని ముందుకి విసిరి పుట్టముందు గునపం పట్టుకుని నిల్చున్న భూషణం కేసి మిరి మిరి చూస్తూ నాలుకలు చాపింది.

ఆ విసురికి భూషణం గభాల్ప చేతిలోని గునపం కింద పారేసి కెవ్వు మని కేకపెడుతూ కూలీల మధ్యకి పరిగెత్తాడు.

ఏనుగు తొండమంత లావుతో, రెండు బారల పైగా వున్న పొడవుతో - అప్పుడే కుబుసం విడిచినట్లు - నల్లగా నిగనిగ లాడి పోతోంది తామ.

నల్లటి దాని పడగ మీద తెల్ల చారలతో నాగముద్ర.

ఆ ముద్ర ప్రక్కనుంచి పడగ మీదుగా మాంసం పెల్లుబికి కండపైకి వచ్చింది. ఆ కండలోంచి రక్తం ధారలుగా జారిపోతోంది.

ఆ జారుతున్న రక్తంతో పాము పడగ తడిసి ముద్దయింది. జారిన నెత్తురు బొట్టు జలజలా పుట్ట మీద రాలుతున్నాయి.

వివేచనాలుకలు సాచి రక్తం ఓడుతున్న పడగతో “బుస్సు బుస్సు” మని పూత్యారం చేస్తున్న ఆ నల్ల తాచుని చూడగానే భూషణంతో పాటు చుట్టూ చేరిన కూలిజనం కూడా గజగజ పఠికి పోయారు.

రెండు చేతులు జోడించి మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని “నాగరాజా! నామి.. మన్నించు తండ్రీ... మా తప్పు

పాము-పగ

కాయి తండ్రీ...” అంటూ దణ్ణాలు పెట్టసాగాడు.

పుట్టముందు జరుగుతున్న హాహాకాలాని, ఎత్తైన పుట్టమీద తోక చివర నిల్చున్న నల్లతాచుని చూసి చుట్టుప్రక్కల పొలాల్లో పన్ను చేసుకుంటున్న రైతులు కూలినాలి జనం కూడా బిలబిలా పరిగెత్తుతూ పుట్ట ముందుకి వచ్చారు.

ఆ సందడికి... కేకలకి భయపడిందా అన్నట్లు నల్లతాచు ‘బుస్సు’మని భూషణంకేసి పడగ విసిరి పగతో పూత్యారం చేస్తూ ‘జర్రు’మని పుట్టలోకి జారిపోయింది.

మెరుపు మెరిసి మాయం అయినట్లు క్షణంలో... రెప్పపాటులో ఈ సంఘటన జరిగిపోయింది.

అప్పటికే భూషణం నోట మాటరాక పూరిగా చతికిల పడిపోయాడు.

నీళ్ళలో మునిగి లేచినట్లు భూషణం వళ్ళంతా చెమటతో తడిసిపోయింది.

తుఫానులో తీగలా మనిషి గజగజ పఠికి పోతున్నాడు. పాలెగాళ్ళువచ్చి గభాల్ప భూషణాన్ని పట్టుకున్నారు.

“మేం పెప్పే మీరు ఎన్నేదు దొరా! పాముతో సెలగాట మాడితిరి?” అన్నాడు నారిగాడు పెద్దరికంగా మందలిస్తున్నట్లు.

“ఒరే నారిగా! ఆ ... వా... వు... నన్ను పగబట్టిందిరా?”

“పట్టింది గద దొరా?”

“మరి ఇప్పుడెలారా?” బేలగా చూశాడు.

“ఎలాగేవుంది దొరా? పగబట్టిన పాముని ఇడిసిపెడితే కానా పెమాదం అది ఎట్టయిన పగదీర్చుకుంటుంది. ఆ పెయెత్తులో అది అడ్డొచ్చిన వాళ్ళని కూడా కాకోస్తుంది.

“మరి... ఏం జేద్దాంరా?”

“చెయ్యటానికే వుందిదొరా! ఇంత జరిగినాక ఇంక

దాన్ని అట్టా ఇడిసి పెట్టకూడదు. నల్లరం గునపాలు పట్టుకొని చుట్టూ పుట్టంతా తవ్వుతాం.

తక్కిన ఓల్లంతా కర్రలు పట్టుకుని నిల్చుంటారు. పాము బయటికి వచ్చినంత అంతా తలా నాలుగు దెబ్బలు వేస్తే సచ్చి పూరుకుంటుంది. అంతకంటే వేరే మారగం లేదు.” అన్నాడు.

“అది ఇంకా ఈడనే వుంటదిరా. అదుగునుంచి ఎడకో పారిపోయి వుంటది” అన్నాడు వీరడు.

“ఎడకి పారిపోతుందిలే ఇంతలో... పుట్ట అదుగున నేలమాళిగ దాకా తవ్వుకుంటూ పోతే ఎడదో చిక్కక పోదు.”

“అవు అన్నా! ఇంత జరిగినాక దాన్ని సంపకుండా ఒదిలిపెడితే కానా పెమాదం. పన్నమీద నితైం మన పిల్లగాళ్ళు అదోళ్ళు బెరుగుతూ వుంటారు. అది పగతో ఎప్పుర్ని అయినా కాకోస్తే పెమాదం. ఎంజైనా ఇప్పప్పురుగాయె...” అన్నాడు వీరడు.

అంతా ‘సై’ అంటే ‘సై’ అన్నారు.

ఎలాగూ పుట్ట సగండాకా తవ్వారు.

పాము పగబట్టింది.

అది ఒక్క భూషణాన్నే పట్టిందో లేక అందర్ని పట్టిందో...

ఎవరికి తెలుసు?

పగబట్టిన పాము చాలా పెమాదం.

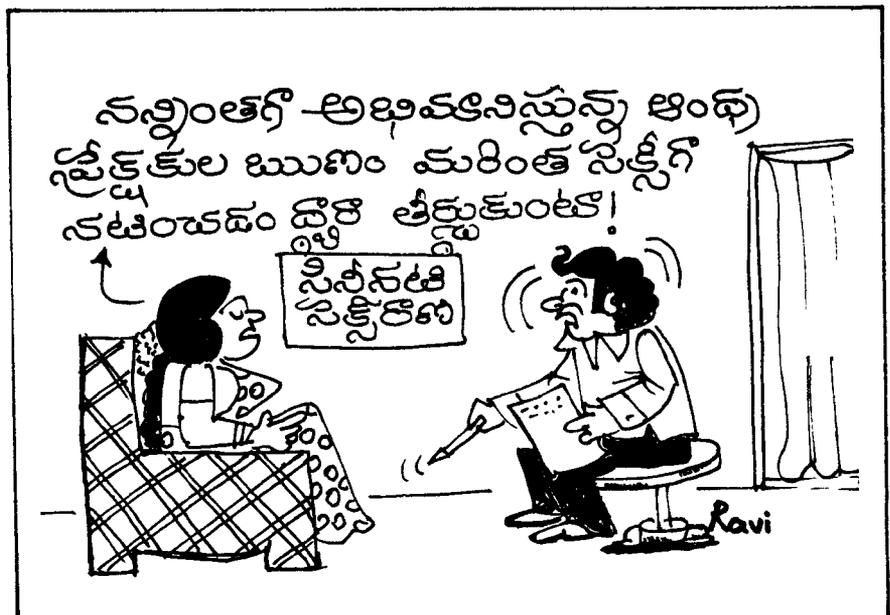
అందుకో అంతా కల్చి దాన్ని ఎలాగైనా చంపాలన్న నిర్ణయానికి వచ్చారు చివరికి.

నల్లరు పెద్ద పాలెగాళ్ళు తలపాగాలు దిగించి గునపాలు అందుకున్నారు.

తక్కినవాళ్ళంతా చేతుల్లో దుడ్డుకర్రలు పట్టుకున్నారు.

అప్పటికే చుట్టు ప్రక్కల పొలాల్లో పన్ను చేసుకుంటున్న కామందులు, రైతులు, కూలీలు అంతా పుట్ట చుట్టూ పెద్ద గుంపుగా కూడారు.

(70 వ పేజీ చూడండి)

(గత సంచిక తరువాయి)

పాముపగ

కాకాని కనుల

“ఒక వీరిగా! ఇప్పుడేందిరా దారి?” అన్నాడు జావకారిపోతూ భూషణం.

“ఏ వుంది దొరా! మన జాగరతలో మనం వుండాలి. పాం పగబడితే అది దాని పగ తీర్చుకోండే పాలు కూడా ముట్టదు. ఏ మూల వున్నా ఆ మనిషిని వెదికి మరీ కాటువేస్తుంది. అందులోనూ నల్లతాచు. ఈ పగబట్టిన పాముల కతలు మనం ఎన్ని ఇనలేదు? పాము కాటుకి గురై సురగలు కక్కుకుని సచ్చిపోయిన వాళ్ళని ఎందర్ని చూడలేదు?”

“అంతేనంటావురా?”

“మీకు తెల్పందేముంది? అంతే దొరా”

“మరయితే ఏందిరా దారి?”

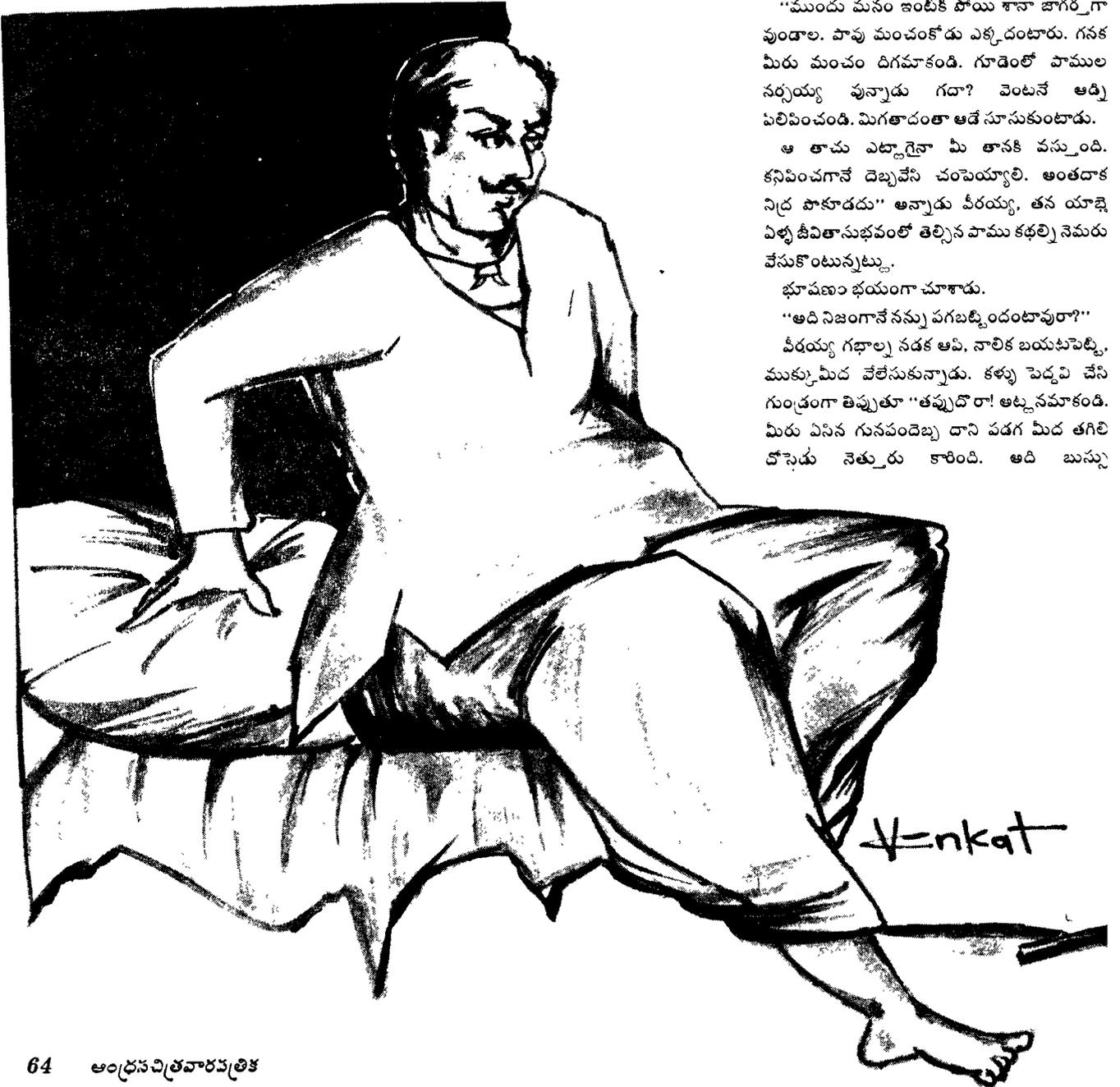
“ముందు మనం ఇంటికి పోయి శానా జాగరగా వుండాల. పావు మంచంకోడు ఎక్కడంటారు. గనక మీరు మంచం దిగమాకండి. గూడెంలో పాముల నర్సయ్య వున్నాడు గదా? వెంటనే ఆడ్చి పలిపించండి. మిగతాదంతా ఆడే సూసుకుంటాడు.

ఆ తాచు ఎట్లాగైనా మీ తానకి వస్తుంది. కనిపించగానే దెబ్బవేసి చంపేయాలి. అంతదాక నిద్ర పొకూడదు” అన్నాడు వీరయ్య. తన యాజ్ఞె ఎళ్ళి డీవితాసుభవంలో తెల్సిన పాము కథల్ని నెమరు వేసుకొంటున్నట్టు.

భూషణం భయంగా చూశాడు.

“అది నిజంగానే నన్ను పగబట్టించంటావురా?”

వీరయ్య గజాల్ప నడక ఆపి, నాలిక బయటపెట్టి, ముక్కుమీద వేలేసుకున్నాడు. కళ్ళు పెద్దవి చేసి గుండ్రంగా తిప్పుతూ “తప్పుదొరా! అట్లనమాకండి. మీరు ఏసిన గునపందెబ్బ దాని పడగ మీద తగిలి చొసెడు నెత్తురు కారింది. అది బుస్సు

బుస్సు మంటూ నోరు తెరచి కోరలు ఆడిస్తూ మీకేనె ఎట్లు సూసింది? మీ మీదికి- తోక చివర నిలిచి- కోపంగ పడగెట్టు విసిరింది? అది నిక్కచ్చిగమిమల్ని పగబట్టింది దోరా!"

"అంతేనా?"

"అంతే దోరా? ముందుగాలి మీరు నా మాట వినుంటే ఇంత దూరం రాకపోయ్యేది. పుట్ట శవ్యోద్దు దోరా అంటే తవ్వెతిరి. పాసం మీదకి త్రెచ్చుకొంటిరి. ఇగనైనా నా మాట వినుండి. ముందు ఇంటికి పొండి. నోసిప్పినట్టు చెయ్యండి. మీ గండం గడ్డిక్కుడ్డి.

"అట్లాగేరా! బుద్ది గడ్డితిని నాగరాజుకి అపచారం సేసినారా" అంటూ టవటవ రెండు చేతుల్లో లెంపలు వాయించుకున్నాడు భూషణం.

వడివడిగా నడుస్తూ పదిమంది పాలెగాళ్ళతో ఇంటికి వచ్చాడు భూషణం దోర.

తల నుండు విషము ఫణికిని వెలయంగా తోక నుండు వృశ్చిక మునకున తల తోక యనక వుండును

ఖలునకు నిలువెల్ల విషము గదరా సుమతీ!"

పసారాలో చాప మీద కూర్చుని బుద్దిగా తెలుగు వాచకం ముందెట్టుకుని పద్యం వల్లి వేస్తున్న కొడుకుని చూడగానే భూషణంకి చిరైతు కొచ్చింది.

"ఫటి! నోరు యే వెధవ కానా.... సస్తుంది సంధి మంత్రం అన్నట్టు" ఇంటికి వస్తూనే కొడుకుని కసురుకున్నాడు భూషణం.

తండ్రి గద్దింపుకి భయపడిన ఆరేళ్ళ సీను జేరు.

గసురుకుంటావ్?" అంటు రుసరుసగ ఇంకా ఏమో అనబోయిన అరుంధతి తుమ్మల్లో ప్రొద్దుతుంకి నట్లు - చిన్నబోయిన భర్త మొఖాన్ని, ఆయన వెనకాల వున్న జనాన్ని, వాళ్ళ మొఖాల్లో ద్యోతకమవుతున్న ఆందోళనని చూసి క్షణం అవాక్కుగా అయ్యి గభాల్ని ఒక ఆడుగు వెనక్కి వేసింది.

అయోమయంగా పెద్ద పాలెగాడి ముఖంలోకి చూస్తూ- "ఏమయ్యిందయ్యా! ఏంటి సంగతి? అంత ఇబ్బంది వచ్చారా?" అంది.

"ఏం గావాలి దోరనాని? దోరని తాను పగ పట్టింది?" అన్నాడు.

"అ....." అంటు గభాల్ని నిరుచుకుని పడిపోయింది అరుంధతి.

ఆ సందడికి లోవల్పుంచి భూషణం తల్లి, చెల్లెళ్ళు పరిగెత్తుకొని వచ్చారు.

బిలబిల్లాడుతూ అరుంధతిని చుట్టు ముట్టి పరిచర్యలు ప్రారంభించారు.

ఇంతలో -

పావుల సర్వయ్యను పిల్చుకురావడానికి వెళ్ళిన పాలెగాడు ఎంకటి పురుకులు పరుగులతో అక్కడికి వచ్చి-

"దోరా! పాముల సర్వయ్య ఇంట్లో లేడు" అంటూ కేకపెట్టాడు.

గదిలో చొక్కా మార్పుకుట్టున్న భూషణం ఆదరాబాదరాగా ఇవతలికి వచ్చి-

"ఇంట్లో లేక ఎక్కడ సచ్చాద్రా? పావులు పట్టును మొగిలి వుంతలోకి గ్గాని పోయినాడేమో అరుసుకో వద్దూ" అన్నాడు అసహసంగా.

"లేదోరా! ఆడసలు వూళ్ళోనే లేడు. విషం అమ్ముకురాను పట్టుం పోయింది...."

"ఎపురన్నారా?"

"ఆడి పెండ్లామే సెప్పింది దోరా"

"అరి లం..... పుట్టి ముణుగి పోయినట్టు ఆడికి ఇప్పుడే దోరికిందిరా సమయం?" అంటు గయ్యి మన్నాడు భూషణం.

"అసలే తాను పగబట్టింది. ప్రాణభయంతో ఘడియ ఒక యుగంగా వుంది. మంత్రం తంత్రం చేసి ఆ పాముల సర్పిగాడు కూడా సమయానికి ఊళ్లో లేకుండా పోవాలా? తన కర్మం గాకపోతే?"

తమసంగా కాలు నేలకి తన్నాడు.

"ఇంతకీ ఆ సర్వయ్య ఊర్పుంచి ఎప్పుడు వస్తాడో అదన్నా ఆడిగినావా?" అన్నాడు వీరయ్య కలుగ చేసుకుంటూ.

"ఆడిగినా మావా! వెళ్లి నాల్గు రోజులైందిట. నిన్నటి రోజునే వస్తానని సెప్పినాడుట. కాని ఎందుకు రాలేదో మరి... రాత్రికి తప్పక రావాలి..." అంది ఆడి పెండ్లాం.

"అట్లానా! మరి సర్వయ్య కొడుకునైనా పిల్చుకు రాక పోయావో?"

"సెప్పినా! ఇట్లు మా దోరని పాము పగబట్టింది అని కూడా సెప్పినా! నీ వెనకే వస్తున్నా నకువు అన్నాడు. ఏవో మంత్రం తాయెత్తు అన్ని పట్టుకొని వస్తానని సెప్పినాడు. సరే అని నే పాలెచ్చినా" అన్నాడు.

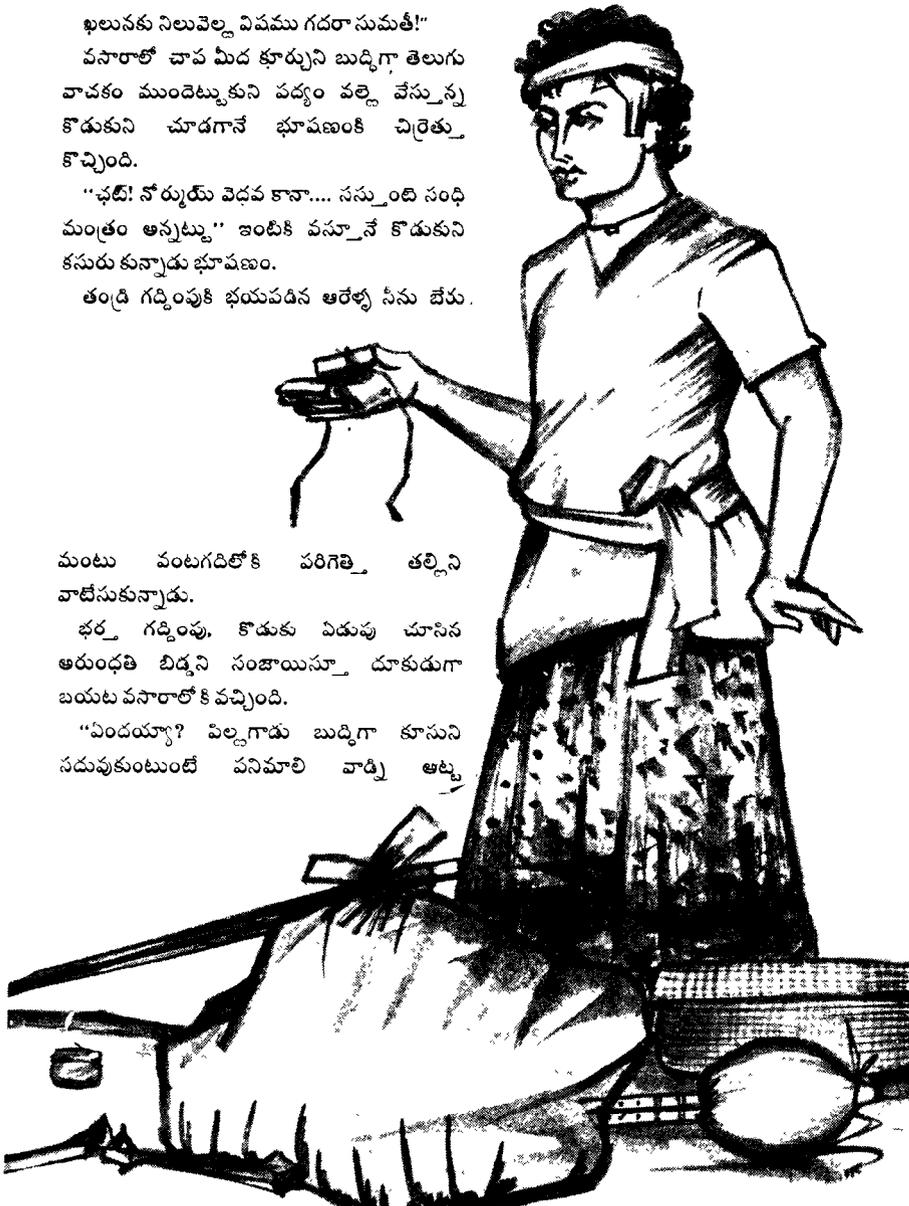
ఇంతలో -

పావుల సర్వయ్య కొడుకు నాగులు చేతిలో చిన్న మూట, భుజాసహంబూరాతో రాపటం చూసి "ఆడిగో మాటల్లోనే వచ్చినాడు నాగులు" అంటూ సంతోషంగా కేకపెట్టాడు.

నాగులు రాకతో భూషణంతో పాటు తక్కిన వాళ్ళకీ కూడా కొంత ధైర్యం కలిగింది.

"ఏందిరా నాగులు! మీ నాయన సమయానికి లేకుండా పోయింది. పాలెంలో నల్లతాడు నన్ను పగబట్టిందిరా... పాడై.... ఎట్లానో ఏమో....." అన్నాడు గుబులుగా భూషణం.

నాగులు భూషణం మంచానికి దగ్గరగా నేలమీద చతికిల పడుతూ భుజాస వున్న పాం బూరా కిం

మంటు వంటగదిలోకి పరిగెత్తి తల్లిని వాణేసుకున్నాడు.

భర్త గద్దింపు, కొడుకు ఏడుపు చూసిన అరుంధతి బిడ్డని సంజాయిస్తూ దూకుడుగా బయట పసారాలోకి వచ్చింది.

"ఏందయ్యా? ఏల్లగాడు బుద్దిగా కూసుని సదువుకుంటుంటే పనిమాలి వాడ్ని అట్ట

పెట్టి, చేతిలో వున్న రకరకాల మూలికలు తాయుక్తులు వున్న మూట చూపిస్తూ -

“తాచు కాదు దాని తాత మిమ్మల్ని పగబట్టినా మీకేం గాదు. నేనీదుండగా మీ కెటి భయం నేదు. మీ పానానికి నా పానం అద్దు...” అంటూ భూషణం పాదాలకి చెయ్యి వేసి ఆ చేతిని నుదుట తాకించుకుని రకరకాల ఆదివి బొప్పలాలు మూలికలు వున్న మూట విప్పసాగాడు.

ఆ మాటతో భూషణంకి కొండంత ధైర్యం వచ్చినట్లు అయ్యింది.

అంతవరకు నిరాశతో కృంగిపోతున్న ఆయన మొఖంలో ఒక్కసారి వెలుగు మెరిసి మాయం అయ్యింది.

మంత్రోచ్చారణతో భూషణం చేతికి “తాయెత్తు” కట్టాడు.

నల్లమినుముల్ని దీక్షగా మంత్రించి మంచం చుట్టు గదంతా చల్లాడు. కొన్నింటిని ఇంటి చుట్టూ రాకూడా జల్లించాడు.

గదిలో బట్టలు తాళ్లు లాంటి వ్రేలాడేవి ఏమీ లేకుండా అన్నింటినీ తీయించేసి కిక్కిలు తూములు మూయించేశాడు.

గది మధ్యలో భూషణం కూర్చున్న మంచం తప్ప ఇంకేమీ లేకుండా క్షణాల్లో గదంతా ఖాళీ చేయించాడు.

గదిముందు వస్తాడులాంటి నల్గురు పాతగాళ్ళని కావలా కాయమని పురమూయించాడు.

ఎరుకల వాళ్ళు దగ్గర్నుంచి ఒక ముంగిసని తెప్పించి గదిముందు స్తంభానికి కట్టేశాడు

ఒక ఖాళీ పాములబుట్ట, నాగస్వరం సిద్ధంగా పెట్టుకుని మంచం దగ్గరగా నేలమీద కూర్చున్నాడు నాగులు.

రాత్రికి ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ పాముల సర్పయ్యో ఉర్పుంచువచ్చేస్తాడు.

అంతవరకు నాగులు వున్నాడన్న ధైర్యం, వాడు చేసిన తతంగం కొంత ధైర్యాన్ని ఇచ్చింది భూషణంకి.

సర్పయ్యో ఏకణంలో బస్సు దిగినా సరాసరి తన దగ్గరకి తీసుకురమ్మని ఓ పాతగాడ్ని బస్సు స్టాండింగ్ దగ్గర కావలా పెట్టాడు.

భూషణం భార్య అరుంధతి నెమ్మదిగా మూర్ఛనంచు తేరుకుని భర్త దీనస్థితికి మళ్ళీ ఒక్కసారి భోరుమని విడిచింది.

అత, ఆడబిడ్డలు, ఇరుగు పొరుగు అమ్మలక్కలు పూరడించి సలహాలు చెప్పటంతో గుడ్ల నీరు కుక్కుకుంటూ నెమ్మదిగా లేచి, తలారా చస్త్రీటి స్నానం చేసి, అప్పటికప్పుడు చిమ్మిలి, చలిమిడి, పప్పు, పానకం, పాలు సిద్ధం చేసి, తడిబట్టలతో రాచిచెట్టు కింద వున్న నాగేంద్రుడి గుడికి బయలు దేరింది- తెల్లవారూ పూజలు, అభిషేకాలు చేయించే నిమిత్తం.

రాజ తల్పుకుందే దిబ్బలకి కొడువేముంది?

యమధర్మరాజుని ఎదిరించే మార్కండేయుడిలా

పాము పగ

భూషణం కంచుకోటలా తన చుట్టూ రక్షణ ఏర్పాటు చేసుకొని నడిమంచాన కాళ్లు ముణగదీసుకుని కూర్చున్నాడు.

అయితే ఇదంతా తాత్కాలిక మైనరక్షణ మాత్రమే.

భూషణం శాశ్వతంగా ఆ పాము పగ నుంచి తప్పించుకోవాలంటే ఒక్క పాముల సర్పయ్యో వల్లే అవుతుంది.

అందుకే అంతా పాముల సర్పయ్యో రాక కోసం క్షణమొక యుగంగా ఎదురు చూస్తున్నారు.

* * * * *

పాముల సర్పయ్యో ఆ ఊళ్లోనే కాక చుట్టూ ప్రక్కల కొన్ని వందల మైళ్ళ దాకా గొప్ప తిరుగులేని పాము మంత్రగాడిగా ప్రసిద్ధి పొందాడు.

తరతరాలుగా వాళ్ల వంశం నాగుల వంశం. పాముల్ని పట్టే వృత్తి కీవనాధారంగా బ్రతుకుతున్న వాళ్ళు.

పాముల్ని పట్టటం, విషం తీసి అమ్మటం, పాముల్ని ఆడించటం విషపు కాటుకి గురైన వ్యక్తి శరీరం లోంచి మంత్రం తంత్రంతో విషాన్ని దించటం.... ఆదిగా గల శక్తియుక్తులన్ని ప్రదర్శించి పొట్ట పోసుకుంటుంటారు.

తరతరాలుగా అప్పటిలోనే కొనసాగి పోతున్నారు.

నేల మాలిగలో వున్న పాముల పుట్టలో సయితం అవలీలగా- పూలబుట్టలో పెట్టినట్లు చెయ్యి పెట్టి, కాలకూటవిషం కళ్ళే మిన్నగుల్ని సైతం పట్టి, పుట్టలోంచి బయటికి తీసి విషం కక్కించగల దిట్ట పాముల సర్పయ్యో.

పూలచెండ్లతో ఆడుకుంటున్నట్లు పాములో పరాచికాలు ఆడటం పాముల సర్పయ్యోకి వెన్నతో పెట్టిన విద్య.

ఏ గూటి పిట్ట ఆ గూటి పలుకు

పామెల్లా చిత్రానికి పురిటోనే సంధి

దిలీపల సంచలనం సృష్టించి అందరికీ తన పేరు గుర్తుండేట్లు చేసిన పామెల్లా బోర్నెస్ కీవిత గాథను చిత్రంగా తీర్చామనుకుని భారీ ప్రాజెక్టు చేపట్టారు. కాని పామెల్లా పాత్ర పోషణ చేసే నికితా అకస్మాత్తుగా మరణించటం, ఆ చిత్ర నిర్మాత ఇక్బాల్ సింగ్ హృద్రోగంతో మరణించటంతో పురిటిలోనే సంధి కొట్టినట్లు అయింది ఈ చిత్రనిర్మాణం. దాంతో ఈ ప్రాజెక్టును విరమించు కున్నారట చిత్ర నిర్మాతలు.

పలుకుతుందన్నట్లు సర్పయ్యో తాత తండ్రులు కూడా ఈ విద్యలో అంతకు తీసి పోరు సరికదా సర్పయ్యో కంటే నాలుగాకులు ఎక్కువ చదివిన వారే.

పాము కాటుకి గురై శరీరం అంతా విషం ఎక్కిపోయి, డాక్టర్లు సైతం పెదవి విరిచేసిన కేసులు కూడా సర్పయ్యో దగ్గరకి వస్తే వాళ్ళ శరీరంలోని రక్తం అంతా తన మంత్ర శక్తితో విరిచేసి తంత్రయుక్తులతో నిద్రలోంచి లేచి నల్ల మనిషిని లేప కూర్చోపెడతాడు.

అందుకే ఆ చుట్టూ ప్రక్కల గ్రామాల్లో ఎవరైనా విషపు పాము కాటుకి గురైతే ఒక మనిషి అటు డాక్టరు దగ్గరకి, ఒక మనిషి ఇటు సర్పయ్యో దగ్గరకి పరిగెత్తుకుని వస్తారు ఎరుగుదుకోసం.

ఇవేకాక మరి కొన్ని అద్భుతాలు కూడా చెయ్యగల దిట్ట పాముల సర్పయ్యో.

మొగలి కోసలో తాటి తోపుల మధ్య, పుట్టల ముందు 'నాగస్వరం' పట్టుకుని 'ముగ్గు' లేకూర్చిని వాయించటం మొదలు పెట్టాడంటే చుట్టూ ప్రక్కల పది ఆమడల దూరంలో వున్న పుట్టల్లోంచి చెట్లలోంచి కూడా దేవజాతి సర్పాలు సైతం.... జరజరా పాకి వచ్చి, ఆతని చుట్టూ బారులు తీర్చి పడగలు విప్పి మైమరచి నాట్యం చెయ్యటం మొదలు పెడతాయి.

నాగస్వరం వాయించటంలో గాని; మిన్నగుల్ని పట్టటంలో గాని పాముల సర్పయ్యోకి సాటి లేరు.

ఏవో శక్తులు, అద్భుతాలు వుంటే తప్పించి అంతగా పాముల్ని లొంగదీసుకోవటం సాధ్యం కాదు.

కాని ఆ మాటంటే సర్పయ్యో ఒప్పుకోడు. చిన్నగా నవ్వి.... “నాకు ఏశక్తులు అద్భుతాలు లేవు. వున్నదంతా 'ఒడుపే, అంతా హస్త లాఘవమే. తరతరాలుగ వస్తున్న విద్య మాది” అంటాడు.

శక్తులు, యుక్తుల సంగతేమో గాని సర్పయ్యో దగ్గర ఎప్పుడూ ఒక చిన్న మూట వుంటుంది.

ఆ మూటలో రకరకాల తాయెత్తులు, సీసాలు, డైలాలు, అడవి చెట్ల వ్రేళ్ళు, మూళికలు, బీజాక్షరాలు రాసిన రాగి రేకులు.... వగైరా సరంజామా ఎప్పుడూ ఆతని వెంట సిద్ధంగా వుంటుంది. అంతేకాక సర్పయ్యో దగ్గర తాతల కాలం నాటి నుంచి వారసత్వంగా వస్తున్న ఒక చిన్న 'నాగమణి', ఇతడి నాగేంద్రుని విగ్రహం కూడా వున్నాయి.

పిఠూలయాల్లో సంచరించే ఒక యోగి, ఆ మణిని, విగ్రహాన్ని, వాటితో పాటు 'నాగజాతి'ని లొంగదీసుకోనే ఒక మంత్రాన్ని 'వరం'గా బహుశరించాడని, అవి ఆ వంశీయులకి వారసత్వంగా వస్తున్నాయని, ఇప్పుడు ఆ మణి, నాగేంద్రుని విగ్రహం సర్పయ్యో దగ్గర వున్నాయని జనం చెప్పుకుంటారు.

అయితే ఆ మాటల్లో నిజం లేకపోలేదు.

వాటి ప్రభావం వల్లే కాలసర్పాన్ని కూడా తాడుముక్కల్లా తల వాల్చేలా చేస్తాడు.

ఎంతటి ప్రాణాంతకమైన విషాన్నెవ్రా క్షణంలో

విరిచేసి నీళ్ళుగా మార్చేస్తాడు.

అంతేకాక కొన్ని గారదీ విద్యలు కూడా సర్వయ్య ప్రదర్శిస్తాడు.

ప్రాణాల్లో పున్న బతికున్న పాముల్ని మింగటం, ఆ తరువాత గ్లాసుల కొద్ది నీళ్ళు తాగి, ఆ పాముల్ని తిరిగి సజీవంగా నోట్లోంచి తియ్యటం చేస్తాడు.

నల్లతామ, జైరిగొడ్డు, రక్తపింజెర, కట్టపాము లాంటి కాల సర్పాల్ని విషం కోరలు పీకకుండానే చేతుల మధ్య ఒడుపుగా వట్టి ఆడిస్తాడు.

వేలాది జనం చూస్తూ వుండగా ఆ పాముచేత చేతిమీద కాటు వేయించుకొని, వెంటనే ఆ విషాన్ని విరిచేసి ఆ బాధనుంచి విముక్తుడవుతాడు.

ఇలాంటి కొన్ని అద్భుతాల్ని కూడా నదిరోడ్డు మీద అప్పుడప్పుడూ ప్రదర్శిస్తూ వుంటాడు సర్వయ్య.

అయితే ఆ విషం కాటు తిన్నప్పుడు అందరిలాగే సరకయాతన అనుభవిస్తాడు.

పాముల్ని మింగినప్పుడు తనకి కడువంతా అస్వస్థతగా వుంటుందని, రోజు రోజుకి ఆకలి మందగించి పోతుందని అంటాడు.

“మరి కష్టసాధ్యమైన అటువంటి ప్రదర్శనలు ఎందుకు చెయ్యటం?” అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తే చిరునవ్వు చిందిస్తూ “కోటి విద్యలు కూటి కోసమే” అని పొట్ల చూపిస్తాడు.

సర్వయ్య ప్రతిభ ఆ నోటా ఈ నోటా ఢిల్లీదాకా పోయింది.

అక్కడి ఒక రెసిర్వి ఇన్స్టిట్యూట్ వాళ్ళు ప్రత్యేకంగా సర్వయ్య వుండే గ్రామానికి వచ్చి మొగలి కోసని, పున్నాగ అడవుల్ని పరీక్షించారు.

సర్వయ్య ప్రదర్శించిన శక్తి యుక్తుల్ని చూసి ఖాటలు తీసుకొన్నారు. తమకి రకరకాల పాముల విషాలు కావాలని, వాటిని తీసి ఇస్తే మంచి ధర ఇస్తామని చెప్పారు.

అలాగే కొన్ని రకాల జాతికి చేందిన పాముల్ని కూడా సజీవంగా పట్టి ఇవ్వమని కోరారు.

అందుకు అవసరమైన పస్తు సామగ్రి కూడా వాళ్ళే సమకూర్చారు.

అప్పట్నుంచి పాముల సర్వయ్య జీవన స్థాయి పెరిగింది. సంపాదన మూడు పువ్వులు ఆరు కాయలుగా మారింది.

తరచూ పనిబడినప్పుడల్లా ఢిల్లీ వెళ్ళి వస్తాడు.

తను పట్టిన అరుదైన జాతి సర్పాల్ని “ఫారెస్ట్” డిపార్టుమెంటు ద్వారా ఢిల్లీ రిసెర్వి ఇన్స్టిట్యూట్ కి పంపుతూ వుంటాడు.

ఇప్పుడు ఆ పన్న మీద సర్వయ్య ఢిల్లీ వెళ్ళడంతో భూషణందొరకి నడుం విరగినట్టయ్యింది.

పెరటి చెట్టు వైద్యానికి పనికిరాదన్నట్టు తనని పాము పగ పట్టినప్పుడే సర్వయ్య పూళ్ల లేకుండా పోవటంతో చిత్త చాంచల్యం కలిగినట్టు చిందులు తొక్కుతున్నాడు.

ఇన్నాళ్ళుగా ఒకే పూళ్ల వుంటున్నా ఎప్పుడూ పాముల సర్వయ్యతో అవసరం రాలేదు.

అలాంటిది ఇప్పుడు అవసర మొచ్చింది

సన్నీకి మంచిరోజులు

“చాల్ బాక్” సినిమా శ్రీదేవి వల్లే విజయవంతం అయ్యిందంటే సన్నీ అగ్గిమీద గుగ్గిలం అవుతాడు. అవుతాడంటే అవదూ? “కి సికె హాత్ నీ ఆయెన్ యా లడ్డీ...” పాట సన్నివేశంలో సన్నీడియోల్ స్పెష్ ప్లెజియోన్ సమానంగా చేసి వుండకపోయినట్టయితే ఆ సినిమా, ఆ పాట అంతగా హిట్ అయ్యేవేకావు.

సన్నీ డాన్స్ బాగా చేయలేదు అన్నవాళ్లంతా ఈ సన్నివేశంలో సన్నీ డాన్స్ చూసి నోరు వెళ్ళబెట్టారు. అతనికి ఈ సందర్భంగా వచ్చిన గుర్తింపు అంతా ఇంతా కాదు. కాకపోతే సునుసిగ్గు అంటారా! అది అతని స్వాభావిక లక్షణం అంతే! అచిరకాలంలోనే తండ్రి ధర్మేంద్రతో సన్నీని పోల్చిచూడటం అనే అంశానికి తెరపడుతుంది.

అనుకుంటే వాడు పూళ్ళ లేకుండా పోయాడు.

ఈ పాము కాటుతో తనకి మరణం రాసి ఉండేమో అన్న గుబులు సన్నగా భూషణం దొర గుండెల్లో రొదపెట్ట సాగింది.

పది లంఖణాలు చేసిన వాడిలా మంచంలో కూర్చుని పాముల సర్వయ్య రాకకోసం క్షణం ఒక యుగంలా ఎదురుచూడ సాగాడు.

ఒక్క రోజులోనే మనిషి పూర్తిగా ఖాయిలా పడిపోయాడు భూషణం దొర.

*****

సాయంత్రం ఆరు గంటలు దాటుతుంది. దట్టంగా పీకట్టు ముసురుకొంటున్నాయు: ఒకటి కటిగా ఇళ్లలో దీపాలు వెలిగాయు.

అంగకి ఒక అడుగు వేస్తూ గంగన్న ఇంటికి వచ్చాడు.

వస్తూనే దుస్తులు విడిచి కొయ్యకి తగిలించి చిన్న అంగవస్త్రం కట్టుకుని పెరట్లోకి వచ్చాడు.

గంగన్న భార్య ఆదెమ్మ పెరట్లో వేప చెట్టు క్రింద కూర్చుని పిల్లాడికి అన్నం తినిపిస్తూంది.

గంగన్న హడావుడిగా బావి దగ్గరకి వెళ్లి బొక్కెనతో నీళ్ళు చేది తలమీద గుమ్మరించుకుంటు “అదీ! తొందరగ అన్నం పెట్టు” అన్నాడు.

“ఏంది అంత హడావుడి? ఇప్పుడే గద వస్తావి. అంత ఆకలియితోందా?”

“ఆకలి సంగతి సరేగాని... మళ్ళీ వెళ్లాల్సి?”

“ఎక్కడికి?”

“దొరింటికి.”

“ఎందుకు?”

“దొరని నల్లతామ పగబట్టింది”

“అవునంట. ఈళ్ళో అంత సెప్పుకొంటున్నారు.

కాని నాకు తెల్య కడుగుతా.... అయిన్ని పాము పగబడితే నవ్వెళ్ళి చేసేదేంటి?”

“పాముల సర్వయ్య ఈళ్ళో లేదు. వచ్చేదాకా పాలిగాళ్లమంతా కావాల....”

మూతి మూడు వంకర్లు తిప్పింది ఆదెమ్మ. అక్కసుగా చూస్తూ.

“నువ్వేమన్నా కుక్కవా, నక్కవా కావలా కాయను” అంది.

గంగం సన్నగా సవ్వారు.

“ఏందన్నా అనుకో. ముందు అన్నం పెట్టు. ఇప్పటికే దొర నిప్పుల తోక్కిన కోతిలా గెంతులేస్తున్నాడు. అలీసం అయితే ఇంగా మండిపడతాడు....” తుండుతో ఒళ్ళు తుడుచుకుని దణ్ణం మీద పున్న పంచె తీసి కట్టుకుంటూ వచ్చి సులక మంచం మీద కూర్చున్నాడు.

పెళ్లాం సిగలో పెట్టుకున్న బొండు మల్లిపూలు ఘుమఘుమలాదాయి.

“ఏందే యాదీ! ఇయ్యోళ ఇంత ముచ్చటగున్నావ్. పూలు మన చెట్టువా... కొనుక్కున్నావా?”

“అ.... సైసలీచ్చి కొనుక్కునేటంత తికానా కూడానా? ‘మవ్వంత గొప్ప దొర దగ్గర కొల్లువు సేస్తుంటివి? సంపాదించిందంతా ఆడి పద్దులు’ లెళ్ళి కట్టవే సరిపోతుండే? ఇంక పులకేడిది పండ్లకేడిది? దబ్బు... మూడు పూట్ల ముద్ద నోటికి ఎక్కితే వాలు... నీ దొర కొల్లు” చేతులు తిప్పుతూ వెళ్ళిరించింది.

ఏదో లే... కానీ... ముందూ అన్నం అయితే పెట్టు” అంటూ కొడుకుని ఒళ్ళోకి ఎత్తుకుని “ఒరోరి ....” అంటూ ముద్దులు పెట్టసాగాడు.

వేపకొమ్మల మీంచి చల్లగాలి తిరిగింది. నింగిలో చంద్రుడు సైపెక్కి వస్తున్నాడు.

వచ్చేది పున్నమి కావటంతో వెన్నెల నిండుగా వుంది.

సత్తు కంచం నిండా వేడి వేడి అన్నం, మిరపవండు పచ్చడి, రొయ్యల వేపుడు తెచ్చి గంగడి ముందు పెట్టి పిల్లాడి అందుకుంది ఆదెమ్మ.

వెన్నెల వెలుగులో అన్నం కలిపి ముద్ద నోటికి

ఎత్తాడు గంగడు.

“అయినా అంత కన్నుమిన్ను గానకుండా పుట్టు మీద గునపం వేస్తే మరి పావు పగబట్టదా? అందులోనూ నల్లతాచాయిరి? అయినా నాకు తెల్ల కడుగుతాను.... అదీ పావు పగబడితే మీరంతా ఎందుకు కాపలా? మీలో ఎవరినైనా పగబడితే మీ దొర మీకు ఇట్లానే కాపలా కాస్తాడా?”

గంగడు నవ్వి నీళ్ల గ్లాసు ఎత్తి గడగడ తాగాడు. “అయనకేం గ్రెహచారం? అయన దొరాయె మనం ఆడి మోసేతి కింద బతికేటోళ్ల మాయో?”

అదెమ్మ మొఖం చిట్టించింది. “అయితే? మీకు పెండ్లాం ఏల్లలు లేరా? ఇల్లు వాకిలి లేదా?”

“లేవ్వి దొరండాదా? అనదు గదా?” “మరింకేంటి?”

“అయన కామందు. మనం అయన పాలెగళ్లం. దొరకి కప్పం వస్తే కాసుకోవద్దా? పాము భయానికి రమ్మన్నాడు గాని లేకుంటే రోజూ రమ్మంటాడా ఏం?”

అదెమ్మ పెటపెట మెటికలు విరిచింది. “ఓ యబ్బో... దొర! అనలు అడె ఓ పెద్ద తాచుపాము. ఇంక అదీ పాము పగబట్టటమేంటి?”

గంగన్న మళ్లీ నవ్వాడు. మర్యగర్భంగా భార్యకేసి చూస్తూ అన్నాడు. “అదు పామో తేలో.... నాకు తెల్లదు. కాని... ఇప్పుడు మాత్రం పావు పగబట్టింది”.

“అ... పట్టినీ మంచిగా ఆ పాము అదీ కనిక్కిన కాటోస్తనన్నా ఊరికి పట్టిన ఏదా విరగవైటావంది. అవునరానికి అవులిస్తూ పట్టల పెరుతో ఊళ్ల వాళ్లందరి ఆస్తులు దిగమింగుతున్నాడు. అదు మేదల మీద మేదలు కట్టుకుంటూ పుళ్ల వాళ్లందరి సంసారాలు బూడిద సేస్తున్నాడు. మా సెల్వెలి మగడి చేత దొంగ వేలిముద్రలు వేయించుకొని ఆళ్ల నాలుగెకరాల పాలం కాజేసింది మీ దొరకాదా? మా సిన్నాయన కొంపా గోదూ జప్పు చేయించింది కూడా మీ దొరే కాదా? అంతెందుకు.... సొంత ఎగసాయంతో హాయిగా కలో గంజో తాగేటోళ్లం మనం. అట్లాంటిది ఈ రోజున ఇల్లు వాకిలి పాలం పుట్ర లేకుండా కౌలుకి కుదురుకున్నాం అంటే కారణం మీ దొరే కదా?”

గంగన్న భార్యకేసి సాధిప్రాయంగా చూశాడు. అయ్యన్ని నిజమే అనుకో. కాని... అయితే ఏమంటావో?”

“ఏమనేవేముంధయ్యా! అట్లాంటోడికి ఇంకా పగలు రాత్రి అనక ఎందుకు వూడిగం సెయ్యాలంటాను! మొన్నటికి మొన్న ఆ రావుడ్ని చెట్టుకి కట్టి కొట్టించాడు. ఇప్పుడు అదు మంచాన పడ్డాడు. అడి పెళ్లాం ఏల్లలు గొల్లు గొల్లున ఏడుస్తున్నారు... మరి ఒకప్పుడు ఆ రావుడు మీ దొర పాలెగాడే కదా! నెత్తురు ఓడిచి పాలంలో బంగారం పండించిన ఓడేగదా? అయినా వీసం అంలైనా విశ్వాసం వుందా ఆ దొరకి ముప్పి మూడు

పాము-పగ

వేలు బాకీ జమ కట్టలేదని అంతలా కొద్దిస్తాడా? అదేమన్నా న్యాయమేనా? అట్టోంటోడికి నువ్వు పగలనక రోతిరనక ఎందుకు చాకిరి చెయ్యాలంటాను?”

“గంగన్న ఊ... అనలేదు. అ... అనలేదు. మౌనంగా జేబులోంచి లంక పొగాకు తీసి చుట్టటం మొదలుపెట్టాడు.

మళ్లీ అదెమ్మ తనకి తను చెప్పుకుంటున్నట్లు అంది....

“మన కుటుంబాన్ని అటు- ఇటు కూడా పొట్టన పెట్టుకొని మన ఆస్తుల్ని కలుపుకొన్నాడు. అది చాలదన్నట్లు అడకూతుళ్ల పుసురు కూడా పోసుకోవటం మొదలు పెట్టాడు. కిందటి వైశాఖంలో ఏమైంది? ఊరికి కొత్తగా ఉద్యోగానికి వచ్చిన పంతులమ్మ మునిమాపు వేళ బస్సు దిగి పొలాల వెంబడి వస్తూంటే వెనకపాటుగా ఒడిసెపట్టి ఆ ఏల్లని పాడుచేసి దిగుడుబావిలోకి తోసేసినాడు. పైగా గడ్డిమ్మట వస్తూ కాలు జారి పడిపోయినదని శవ పంచాయితీల తీర్పు ఇప్పించాడు. ఆ పూజారి

కూలిన మందాకిని ఆశాస్థాలు!

ఏవో కొద్దిపాటి అపకాళులు తప్ప మందాకినికి భవిష్యత్తు శూన్యం అయింది. పుత్తి పరంగాను, వ్యక్తిగతంగాను ఆమె వ్యవహారాలన్నీ తలక్రిందులయ్యాయి.

బాయ్ ఫ్రెండ్ ఛన్నా మొండిచెయ్యి చూపి తస్వీర్ని పెళ్లాడాడు. అఖరికి తల్లితండ్రులు కూడా మందాకినివల్ల కుటుంబానికి ఆదాయం వుండదని గ్రహించి వారి మరో అమ్మాయి పర్వీన్ని సినీమాలోకి ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. మందాకినీ బట్టబయలు తనమే తన వినాశనానికి కారణమా?

పంతులు పైన పైన కూడబెట్టి ఏల్ల పెళ్లికని దాచిన దబ్బుని సరిగ్గా ముహూర్తానికి ముందు రోజు బలిమిలో తన బాకీ కింద జమకట్టించుకున్నాడు. కట్టుం లేకపోయేసరికి ఆ పెళ్లి కాస్తా ఆగిపోయింది. ఏటల మీది పెళ్లి ఆగిపోయినదన్న గుబులుతో ఆ ఏల్ల వీధి మొగం చూట్టానికి సిగ్గు పడిపోతూ కుమిలిపోతూంది. పాతికేళ్లు వచ్చినా ఏల్ల పెళ్లి కాలేదేమని ఇరుగు పొరుగు కాకుల్లా పొడుస్తుంటే ఆ దిగులుతోనే పూజారాయన పెండ్లాం. మంచం పట్టి సచ్చిపోయింది కదూ....?”

చుట్ట వెలిగించి గుచ్చిన పాగ పదిలాడు గంగన్న. “అయితే ఏమంటావో? అయ్యన్ని నాకు తెలవ్వనా?”

“తెలిస్తే ఇంకా అడికి పగలు రోతిరి వూడిగం ఎందుకు సెయ్యాల? పొద్దుగాల నీకట్టు విడవక ముందు నాగేలి, కొర్రు భుజాన వేసుకొని దొరింటికి పోతివి. ఇంకో చుక్కలు పొడిచినాక వస్తేవి. మళ్లీ పురుకులు పరుగుల మీద పోతుంటివి. ఇదేం సోద్యం అంటున్నా? పాలం కౌలుకిచ్చిన భాగ్యానికి మీ దొర పాలెగాళ్లని పెండ్లాంతో సంసారం కూడా చెయ్యనియ్యడా అని అడుగుతున్నా?”

గంగన్న అదెమ్మకేసి మురిపెంగా చూస్తూ అన్నాడు.

“ఏం చెయ్యమంటావో చెప్పు? రోజు పోవటం లేదు గదా? ఆళ్ల పాలం కౌలుకి చేసేటోళ్లం గనక దొరలకి కప్పం వచ్చినప్పుడు మేమే కొమ్ము గాయాల. లేకపోతే పాలం తీసేసుకుంటాడు. కౌలుకి ఇయ్యను పొమ్మంటాడు.”

“అంటే అన్ని? కప్పపడేటోళ్లకి కాలం ఇంకా సెల్లిపోలేదు. వేరే ఓళ్ల పాలం కప్పలకి తీసుకుందాం”.

గంగన్న పెళ్లాంకేసి జాలిగా చూశాడు.

“ఎంతైనా దబ్బున్న ఓళ్లంత ఒకటే. ఇట్లా అవునరానికి అదుకోం, పిలిస్తే వలకం అని తెలిస్తే దొరే కాదూ.... ఏ కామందూ మనకి పాలం కౌలుకి ఇవ్వదు. ఒకరి మోచేతి కింద బతికేటోళ్లం. ఈ పితలాటకం మనకెందుకు చెప్పు? దొలైనా రోజూ రాత్రిళ్లు తనింటికి రమ్మంటం లేదు కదా? ఏదో కప్పం వచ్చింది. ఆ పాము భయానికి రమ్మంటున్నాడు. వెడితే పోలే....” అంటూ లేచి చెప్పులు తొడుక్కుని ముచ్చుక్కర అందుకున్నాడు.

అదెమ్మ మూతి వంకరగా తిప్పింది. “మీరంతా ఇట్లా వణుకుతూ మెత్తగా వుండబట్టే అదు రోజు రోజుకీ అట్లా పేర్రేగిపోతున్నాడు”.

“పోనీ....” “ఏదీ? మీరంతా ఏడ పోనిస్తున్నారు?”

“మనం పోనిచ్చేదేంటే వెరిదానా? పైన దేవుడున్నాడు. పొద్దు రోజు వస్తే ఎప్పుడొకలయో? వంద గొడ్డని తిన్న రాబందు ఒక్క గాలివానకి చచ్చుద్దీ”

అదెమ్మ ఎగిసుక్కంగా చెయ్యి తిప్పింది. (ఇంకా వుంది)

వామనవ్రతం

కాకానికనుల

“అ... గాలివాన వచ్చేదెప్పుడు? మీ కామండు వచ్చేదెప్పుడు? ఈరంతా దోచుకు తిన్నాకనా? ఆడికంట పడ్డ ఆడది మసలబోతుంది. అయినా అదేమని ఎవ్వరూ అడగరు సరికదా ఆడి ఎనకున్న బలగాన్ని డబ్బుని చూసి సలాం చేస్తున్నారూ....”

“సలాం చెయ్యక మరేం చెయ్యమంటావ్? దొరికి కావల్సినంత డబ్బుంది. సర్కారోళ్ల పలుకుబడి వుంది. మనకి అవ్వలేవు?”

“లేకపోతే పోనీ! నీటి నిజాయితీ అయితే వుంది గదా?” గంగడు నవ్వుడు.

“ఏం చేసుకోను పనికొస్తాయి అయ్యి! ఈ రోజుల్లో మనం మంచోళ్లకి భయపడనక్కర్లేదు. మనం భయం పడాల్సింది సెడ్డోళ్లకే... ఎందుకంటావా? చిన్నమాటపెస్తా ఇను....

.... రామచిలకలు వున్నాయి. అవ్వీ అందరి జాతకాలు చెప్తాయి. కాని దాని బతుకు పంజరంలోనే. కాయకసరు తింటాము. ఎవరికి ఎమనవు. అయినా అందరి కన్ను వాటి మీదే!

“కాని కాకులున్నాయి. అవ్వీ దొంగవి. అన్ని ఎత్తుకుపోతూ వుంటాయి. ఆఖరికి పిండాలు కూడా తినిపోతాయి. అయినా వాటిని ఎవ్వరూ ఎమనరు. సరికదా అన్ని తలమీద తంతాయని, ముక్కులతో పొడుస్తాయిని, సబ్బులు చెంచాలు ఎత్తుకు పోతాయని జాగరకత పడతారే గాని ఆ కాకుల్ని చంపాలని ఎవ్వరైనా అనుకుంటారా?”

చిలకల్ని పట్టి పంజరంలో పెట్టినట్లు కాకుల్ని త్రైదు చెయ్యాలని అనుకుంటారా ఎవ్వరైనా? ఎందుకంటి ఏం చెప్తాం?

ఇదీ అంతే!
అయినా మనిషికి మధ్యా వాడమెందుకు?. దొర వెధవ. ఆడు మంచాడు అని నేను మాత్రం అన్నానా? ఆది పాము పగబడతే నాకు మాత్రం సంతోషంగా లేదా? కాని ఏం చేస్తాం? ఆడి కింద కొలుపు చేసేటోళ్లం. గనక అడు ఏం చెప్పిన కావనక చెయ్యాలి. సర్లే.... ఇప్పటికే అతీసం అయ్యింది. తలుచెనుకో....” అంటు గంగన్న ముల్లకుర్ర టకటక నేలని కొడుతూ పీడి గడప దాటి దొర ఇంటి వైపు కదిలాడు.

(గత సంచిక తరువాయి)

పీకట్ల కనుమరుగు అయిపోతున్న భర్తని చూస్తూ నిరాశగా నిట్టూర్చింది ఆదెమ్మ.

ఆమె సిగలో అరవిరిసి ఘుమఘుమ లాడుతున్న బొండు మల్లెలు నిశ్శబ్దంగా తలలు పక్కకి వాలాయి.

* * * * *

గంగన్న వెళ్లెసరికే పాముల సర్పయ్య వూర్చించి రావటం, భూషణం దొరతో వ్యవహారం చర్చించటం, ఆ మర్నాడు మొదలయ్యే కార్యక్రమం గురించి వివరించటం జరిగింది.

కారుపీకట్ల మెరిసే చిన్న కాంతి చుక్కలా పాముల సర్పయ్య సూరిపోసిన చైర్యంతో చాపు భయంతో బిగుసుకున్న భూషణం దొర శరీరంలో ఆకాలేఖ చిగురెయ్యసాగింది. అంతా ఆ మర్నాటి సూర్యోదయం కొనసం ఎదురు చూస్తూ ఆ రాత్రి జాగరణ ప్రారంభించారు.

సాయంత్రం.....
బదుగంటలు దాటుతూంది.
సంజె వెలుగు జగత్తంతా వరు మకొంట్లోంది.

విషపు జంతువులు నెలవులు తప్పి సంచరించే వేళ.....

ఊరుచివర....పొలాలమధ్య....తను కొత్తగా కొన్న బంజరులో భూషణం ఏ పాము పుట్ట మీదైతే గునపం దెబ్బ వేసి తాచుపాము పగకి గురి అయ్యోద్ -

సరిగ్గా ఆ పుట్టు ముందు జనం ఇనక వేస్తే రాలనట్లు ఊళ్లొని పిట్ట-పాపా, ముసలి-ముతక అంతా విడ్డూరం చూట్టానికన్నట్లు భూషణం బంజరులో నేలమాళిగలోకి తవ్వ బడిన పాముల పుట్ట ముందు గుమిగూడారు.

ఆ రోజు ఉదయం సూర్యోదయానికి ముందునుంచి ఆ పుట్టముందు పూజలు జరుగుతున్నాయ్.

ఆ పూజ తంతు అంతా ఏకాదీక్షగా నిర్వహిస్తున్న పురోహితుడు పాముల సర్పయ్య.

పుట్ట ముందంతా శుభ్రంగా ఆవుపేడతో అలికి 'నాగబంధం' ముగ్గు పెట్టారు.

ఆ ముగ్గు ముందు ఇరవై ఏడు చుక్కలతో జంట సర్పాల ముగ్గు ఇంకొకటి వేశారు.

భూషణం తలారా స్నానంచేసి పట్టు పీతాంబరం కట్టుకున్నాడు. పాముల సర్పయ్య భూషణం మెళ్ళో రుద్రాక్ష కాయలతో కలిపి అల్లిన నాగరంజని చెట్టు మూలికల దండని వేశాడు.

ఆ రోజంతా భూషణం పువపాసమే.

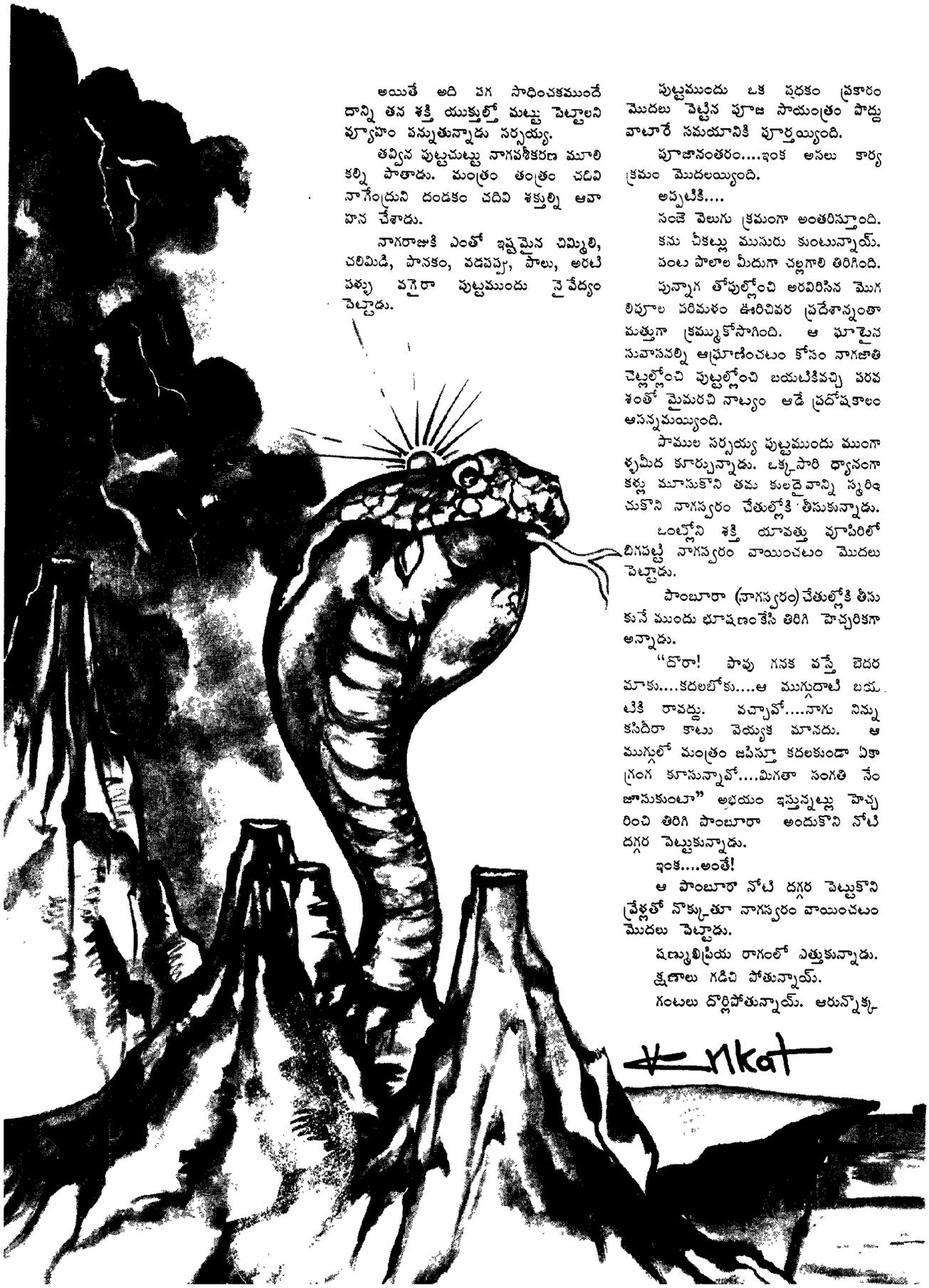
ఒక చిన్న గ్లాసుతో ఆవుపాలు తప్పించి ఇంకేమీ నోట్లో పోసుకోలేదు.

పుట్టముందు వేసిన 'పద్మాల ముగ్గులో' పాముల సర్పయ్య చెవిలో చెప్పిన మంత్రం పఠిస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఆయనకి కాస్త దూరంలో సర్పయ్య పుట్ట ముందు కూర్చుని ఆ రోజు ఉదయం నుంచి పూజలు చేస్తున్నాడు.

తాచు పగ పట్టించంటే ఇరవై నాలుగు గంటల్లోగా సాదిస్తుంది.

అయితే అది చగి సాదించకముందే దాన్ని తన శక్తి యుక్తుల్లో మట్టు పెట్టాలని వ్యూహం వస్తుతున్నాడు సర్పయ్య. తవ్విన పుట్టచుట్టు నాగవశీకరణ మూలి కల్పి పాతాడు. మంత్రం తంత్రం చదివి నాగేంద్రుని దండకం చదివి శక్తుల్ని ఆవాహన చేశాడు. నాగరాజుకి ఎంతో ఇష్టమైన చిమ్మిలి, చరిమిడి, పానకం, వడవప్పు, పాలు, అరటి పళ్ళు వగైరా పుట్టముందు వైవేద్యం పెట్టాడు.

పుట్టముందు ఒక పదకం ప్రకారం మొదలు వెట్టిన పూజ సాయంత్రం పొద్దు వాలారే సమయానికి పూర్తయ్యింది. పూజానంతరం....ఇంక అసలు కార్యక్రమం మొదలయ్యింది. అప్పటికి.... సంచె వెలుగు క్రమంగా అంతరిస్తూంది. కను చీకట్లు ముసురు కుంటున్నాయ్. పంట పొలాల మీదుగా చల్లగాలి తిరిగింది. పున్నాగ తోపుల్లోంచి అరవిరిసిన మొగిలిపూల పరిమళం ఊరిచివర ప్రదేశాన్నంతా మత్తుగా క్రమ్యుకోసాగింది. ఆ మాటైన సువాసనల్ని ఆప్రోణించటం కోసం నాగజాతి చెట్లల్లోంచి పుట్టల్లోంచి బయటికివచ్చి వరస శంతో మైమరచి నాట్యం ఆడే ప్రదోషకాలం ఆసన్నమయ్యింది.

పాముల సర్పయ్య పుట్టముందు ముంగాళ్ళమీద కూర్చున్నాడు. ఒక్కసారి ధ్యాసంగా కళ్లు మూసుకొని తమ కులదైవాన్ని స్మరించుకొని నాగస్వరం చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. ఒంట్లోని శక్తి యావత్తు వూపిరిలో బిగపట్టి నాగస్వరం వాయిచటం మొదలు పెట్టాడు.

పాంబూరా (నాగస్వరం) చేతుల్లోకి తీసుకునే ముందు భూషణంకేసి తిరిగి హెచ్చరికగా అన్నాడు.

“దొరా! పాపు గనక వస్తే బెడరమాకు....కదలబోకు....ఆ ముగ్గుదాటి బయటికి రావద్దు. వచ్చావో....నాగు నిన్ను కసిదిరా కాటు వెయ్యక మానదు. ఆ ముగ్గులో మంత్రం జపిస్తూ కదలకుండా ఏకాగ్రంగ కూసున్నావో....మిగతా సంగతి నేం జూసుకుంటా” అభయం ఇస్తున్నట్లు హెచ్చరించి తిరిగి పాంబూరా అందుకొని నోటి దగ్గర పెట్టుకున్నాడు.

ఇంక....అంతే! ఆ పాంబూరా నోటి దగ్గర పెట్టుకొని వ్రేళ్లతో నొక్కుతూ నాగస్వరం వాయిచటం మొదలు పెట్టాడు.

షణ్ముఖిప్రియ రాగంలో ఎత్తుకున్నాడు. క్షణాలు గడిచి పోతున్నాయ్. గంటలు దొర్లిపోతున్నాయ్. ఆరున్నొక్క

rikat

శ్రుతులతో నాగస్వర వాయిద్యం రాసురాను
వై స్థాయికి చేరుకుంటోంది.

కేదారగోళ, షహానా, శంకరాభరణం,
నాగావందిని, పున్నాగరవలి.... ఒకదాని వెంట
ఒకటిగా రాగాలు నాగస్వరంలో జీవం పోసు
కుంటున్నాయి.

“శిశుర్వేత్తి
వశుర్వేత్తి
వేత్తిగాన....
రసః పణిః”

అన్నట్లు చెట్టు పుట్టలు నైతం.... ఆ
గానానికి పరవశించి పోతున్నాయా అన్నట్లు
ప్రజ్ఞంగా మారిపోతున్నాయి.

క్షిరి చివర.... ఆ వంట పొలాల
మధ్య.... మత్తెన మొగిలి పూల సువాసనల్లో
మైమరపిస్తు.... ఆ నాగస్వర గానం చంచమ
శృతిలో ప్రకృతిని పులకరింప చేస్తోంది.

సమస్త ప్రాణులు ఆ గానామృతాన్ని
ఆస్పాదించటంలో పరవశించిపోతున్నాయి.

ఒక గొప్ప విద్వాంసుడు తనలోని శక్తి
సంతా కూడదీసుకుని నాదాలు పలికిస్తున్నాడా
అన్నట్లు పాముల సర్పయ్య నోటి దగర
పాంబూరా అద్భుతంగా సంగీత రాగాల్ని పలి
కిస్తూ చెట్లని పుట్టల్ని రాళ్లని రప్పల్ని నైతం
కరగిస్తూ రసవాహినిలా పరవశింప చేస్తోంది.

పాము పగ

చుట్టూ మూగిన జనం ఆ అద్భుత
గానామృతాన్ని గ్రోలి మైమరించి పొయ్యారా
అన్నట్లు పూపిరి తియ్యటంకూడా మర్చిపోయి
శిలా ప్రతిమల్లా నిల్చుండిపోయారు.

ఏక్షణంలో ఏం జరుగుతుందో అన్నట్లు
అంతా అతృప్తగా ఎదురుచూస్తున్నారు.

పాముల సర్పయ్య నోటితో నాగస్వరం

పూడుతున్నా మనసులో మంత్రాన్ని పఠిస్తు
న్నాడు.

కళ్లు పాముకోసం వెదుకుతున్నాయి.

నాగస్వరం పూది పూది.... సర్పయ్య
మెడదగ్గర కండరాలు వుట్టి ఎర్రగా మారు
తున్నాయి.

నల్లగా బక్కగావుండే అతని చాతీ
పూరీలా పొంగుతుంది.

గంటల తరబడి పూపిరి దిగబట్టి బూరా
పూదలానికి అతనిలోని శక్తి చాలలంలేదు.

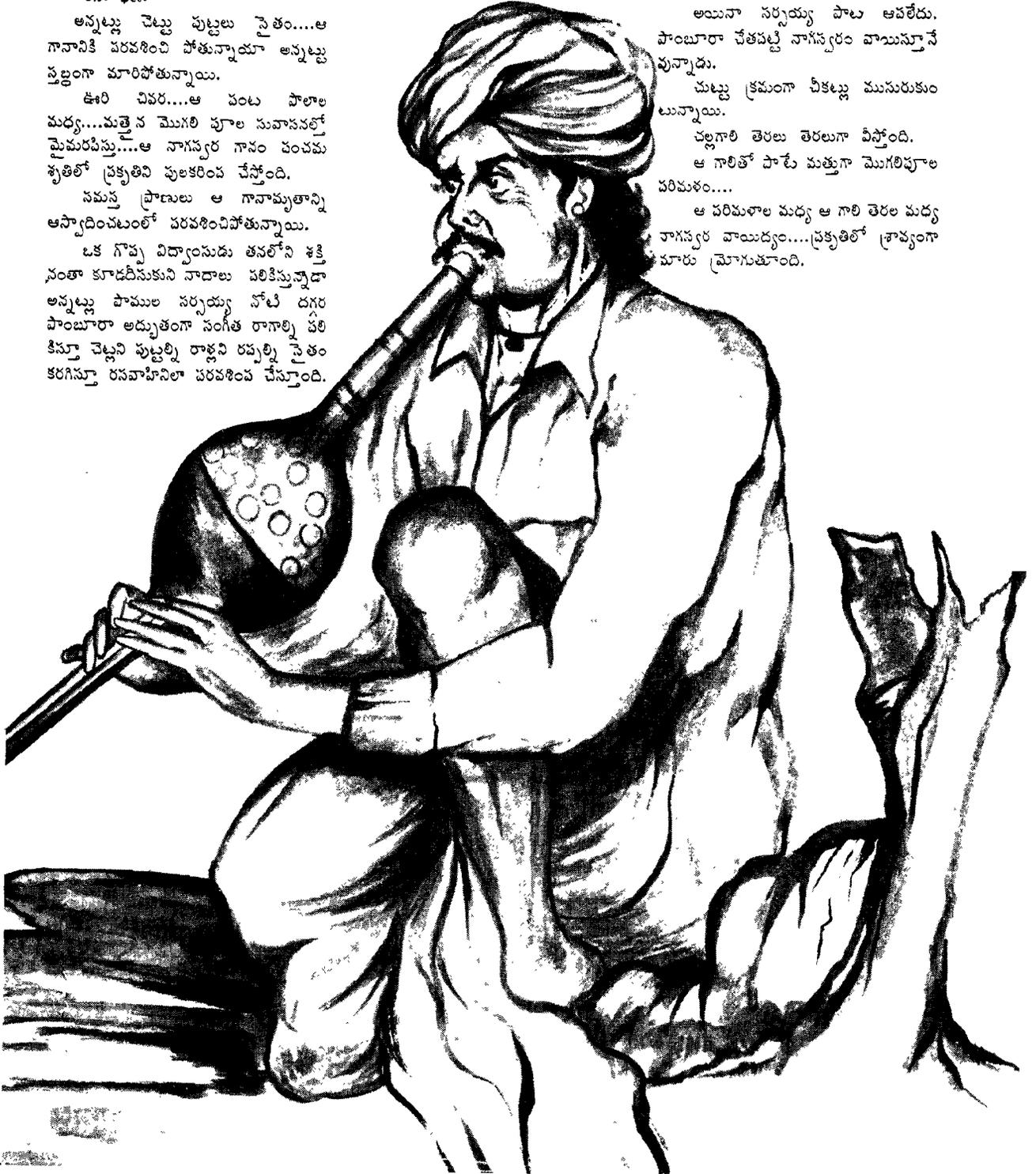
అయినా సర్పయ్య పాట ఆపలేదు.
పాంబూరా చేతపట్టి నాగస్వరం వాయిస్తూనే
వున్నాడు.

చుట్టు క్రమంగా చీకట్లు ముసురుకుం
టున్నాయి.

చల్లగాలి తెరలు తెరలుగా వీస్తోంది.

ఆ గాలితో పాటే మత్తుగా మొగిలిపూల
పరిమళం....

ఆ పరిమళాల మధ్య ఆ గాలి తెరల మధ్య
నాగస్వర వాయిద్యం.... ప్రకృతిలో శ్రావ్యంగా
మారు మోగుతుంది.

చుట్టు పెద్ద పెద్ద పాముల పుట్టలు....
బ్రహ్మజెముడు పొదలు....దూరంగా తాటి
తోపుల మధ్య మొగిలి పొదలు....

ఆ నాగస్వరం తేలితేలి పుట్టల్ని చెట్టుల్ని
పొదల్ని కదిలిస్తూంది. క్రమంగా చిక్కట్లు
క్రమ్ముకోవలంతో పుట్టల్లోని నాగులు ఆ గానా
నికి మైమరిచి నెమ్మదిగా కలుగుల్లోంచి బయ
టికి తొంగిచూస్తున్నాయి.

ఒకటోకటిగా పడగలు విప్పతున్నాయి.

మొగిలిపొదల్లో చుట్టలు చుట్టుకొని
మత్తుగా పడకొన్న నాగులుపైతం పరవశంతో
పడగలు విప్పి నాట్యభంగిమలో శరీరాల్ని
తిప్పటం మొదలుపెట్టాయి. పున్నట్టుండి
భూషణం బంజరులో నేలమాళిగకి త్రవ్విన
పుట్ట అడుగునుంచి సన్నని కదలిక మొదల
య్యింది....

వెళ్ళలు వెళ్ళలుగ భూమిలోంచి మట్టి
విరిగిపడసాగింది.

పాముల సర్పయ్య మరింత పుత్సాహంతో
బూరా పూదసాగాడు.

“దిగరా దిగరా నాగన్నా--

దీవ్యసుందర నాగన్నా.....”

రాజమ్మని తనని ఎవరో పిలుస్తు
న్నట్లు.... నేలమాళిగలో మట్టి మరింతగ
పొరలు పొరలుగ విచ్చుకోసాగింది.

తావళం తిప్పతున్న భూషణం ఒళ్లు
ఝల్లుమంది. కళ్ళు విశాలంగా అయ్యాయి.
నాలికివీడ మంత్రోచ్చారణ వేగం పెరి
గింది.

అడుపుతప్పతున్న గుండె వేగాన్ని నిగ్ర
హించుకుంటూ దైవాన్ని స్మరించసాగాడు.

నేల మాళిగలో పుట్ట మన్ను వెళ్ళలు
వెళ్ళలుగ విరిగిపడి చూస్తూవుండగానే గుల్లబా
రిన నేలలోంచి ఒక పెద్ద కలుగు ఏర్పడింది.

అది గమనించిన పాముల సర్పయ్య చేతి
లోని నాగస్వరాన్ని మరింతగ లిగపట్టి శరీరం

పాము పగ

లోని శక్తి అంతా నోటిలోకి తెచ్చుకొని పై
స్థాయిలో మరింత పృథ్వంగా వాయించసా
గాడు.

బుస్స్..... బుస్స్.....మంటూ మూడు
బారల నల్లతాచు పడగలు విప్పి భయంకరంగా
పూత్కారం చేస్తూ కలుగుల్లోంచి సర్రుమని
బయటికి వచ్చి కోరలుసాచి పడగ విసరసా
గింది.

రెండు దోసిళ్ళు పట్టినట్లు దాని పెద్ద
పడగ....

ఆ పడగవీడ నాగముద్ర....

దానిపడగ కుడివైపున వెల్లుబికిన మాంసం
కండ, గాయంలోంచి ఎర్రగా కారి చారి
కలు కట్టిన నెత్తుటి మరకలు ఎండిన ఆ
నెత్తురు చూడగానే భూషణంకి తను వేసిన
గునపం దెబ్బ జ్ఞాపకం వచ్చి గుండె గుభి
ల్లుమని గిభాల్న ముగుల్లోంచి లేచి బయటికి
పరిగెత్తబోయాడు.

కాని పాముల సర్పయ్య కళ్ళు ఎర్రగా
చేసి “లేవద్దు” అన్నట్లు చూపులతోనే హంక
రించటంతో మళ్ళీ చతికిలపడినట్లు కూర్చుం
డిపాయాడు.

పాములసర్పయ్య మాత్రం అదరక బెడ
రక రెట్టించిన పుత్సాహంతో పాంటూరా
పూదుతూ కూర్చున్న చోటునుంచి లేచి పుట్ట
వెనక్కి దూరంగా ‘నాగబంధం’ ముగువైపు
జాగ్రత్తగా అడుగులు వెయ్యసాగాడు.

నల్లతాచు పడగలు విప్పి ఆడుతుంది.

దాని శరీరం పూర్తిగా కలుగుల్లోంచి
బయటికి వచ్చేసింది.

పాములవాడి నాగస్వరానికి బద్దురాల్నై
నట్లు దాని శరీరంలో కదలికలు మొదల
య్యాయి.

పొటికి పరవశిస్తున్నట్లు దాని పడగ ఆడు
తుంది.

పాముల సర్పయ్య నాగస్వరాన్ని దాని
పడగముందు దగ్గరగా వెట్టి పొడుతున్నాడు.

బూరా ఎటు తిరిగితే దాని పడగ అటు
తిరుగుతుంది.

నల్లతాచు పాములవాడినే చూస్తూంది.
పాములవాడు నల్లతాచునే కళ్ళల్లో కళ్ళు
వెట్టి చూస్తున్నాడు.

సర్పయ్య చేతిబారాలోని పొటలో
నాగుల్ని పరవశింపచేసే మైమరపు వుంది.

వాడి చూపులో వశీకరణ వుంది. నిశ్శ
బ్దంగా పరించే మంత్రంలో పాముల్ని బంధించే
శక్తి వుంది.

ఈ మూడు కల్పి ఆ పగబట్టిన నల్ల
తాచుని పరవశింప చేస్తున్నాయి.

ప్రతి ఒక్క గొప్పవాడిలోనూ ఏదో ఒక
చిన్న బలహీనత వుంటుంది.

ఆ బలహీనత ఆ గొప్పతనాన్ని పడగొ
డుతుంది.

తాచు భయంకరమైన జంతువు. కాల
కూట విషం కక్కుతుంది.

అయినా దాని బలహీనత నాగస్వరం.
ఇప్పుడు ఆ స్వరం సర్పయ్య చేతిలో
వుంది.

అందుకు పాము చెప్పినట్లు ఆడుతోంది.
పాముల సర్పయ్య వై స్థాయికి పోతూ

నాగస్వరం వాయిస్తున్నాడు. పాము కళ్ళల్లోకే
చూస్తూ నెమ్మదిగా అడుగు వెనక్కి, బయ
టకు వేస్తున్నాడు.

నల్లతాచు ఆ పొటికి ఒడలుమరిచి శరీ
రాన్ని ఆడిస్తూ పడగవిప్పి నెమ్మదిగా కలు
గుల్లోంచి బయటికి వచ్చి పుట్టడాటి సర్పయ్య
వైపుకి జరుగుతూ ఆడుతోంది.

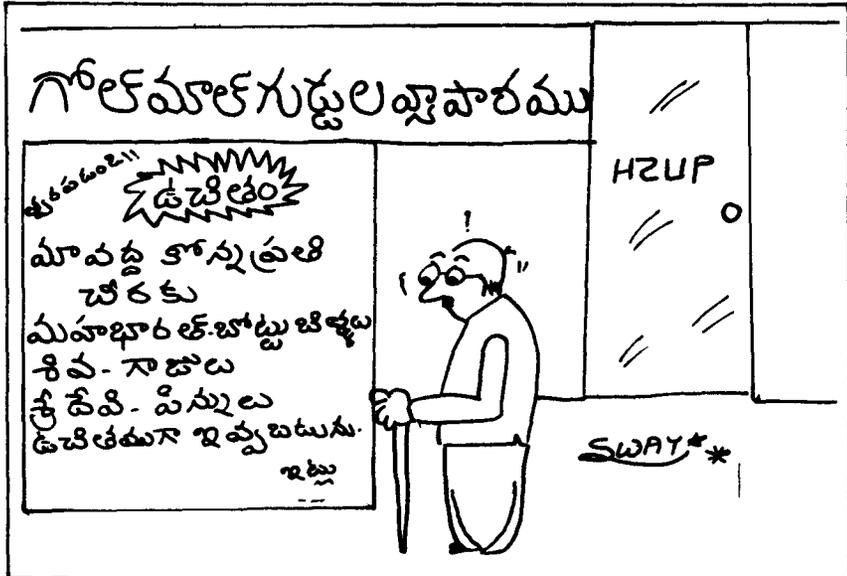
సర్పయ్య అడుగులు వెనక్కి వెనక్కి
వేస్తూ నాగబంధం ముగ్గు దగ్గరికి వచ్చి ఆగి
రెట్టించిన పుత్సాహంతో బూరా వాయించటం
మొదలుపెట్టాడు.

పాము అలికిన నేల మీంచి పాకుతూ
నెమ్మదిగా పుట్ట దాటి నాగబంధం ముగ్గు
దగ్గరికి వచ్చి ఆగిపోయింది.

ఒక్కసారి ఏదో జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు నాలు
కలు బయటికి సాచి పడగ విసిరింది.

“బుస్స్.....బుస్స్.....” మంటూ భయం
కరంగా పూత్కారం చేసింది. అంతవరకూ
నాగస్వరానికి సర్పం మైమరచిపోయిన తాచు
ఒక్కసారి ఆ మైమరపు నుంచి వాస్తవం
లోకి వచ్చినట్లు పడగవిప్పి బుస్స్ పూత్కారం
చేస్తూ, తల తిప్పి భూషణం కేసి చూస్తూ
కసిగా కోరలు సాచింది.

సరిగా అడేసమయంలో పాముల సర్పయ్య
మంత్రాన్ని పఠిస్తూ నాగవశీకరణ మూలికని
పట్టుకుని తాచు చుట్టూ నెమ్మదిగా తిప్పతూ

మళ్ళీ ఎడంచేత్తే పాంబూరా అందుకుని నోటి దగ్గర పెట్టుకున్నాడు.

ఆ మూలిక ప్రభావంతో తాను తిరిగి భూషణంమించి చూపు తిప్పి సర్పయ్య పాటకి పరవశించసాగింది.

సర్పయ్య చేతుల్లో కదులుతున్న నాగస్వర రానికి అనుగుణంగా పడగ కదిలించసాగింది.

పాముల సర్పయ్య మూలిక అలాగే పట్టు కొని, నాగస్వరం ఆవకుండా పాము చుట్టూ తిరుగుతూ, మధ్యమధ్య ఒడుపుగా పాముని, నాగబంధం ముగ్గులోకి తోయ్యసాగాడు.

నాగస్వరానికి మైమరచిన తాను సర్పయ్య తనని చెయ్యిపట్టి ముగ్గులోకి తోయ్యటం గమనించటంలేదు.

సర్పయ్య తనచుట్టూ గుండ్రంగా తిరుగుతుంటే పాము కూడా అతనికి అభిముఖంగా తల తిప్పతూ నాట్యం చెయ్యసాగింది.

అలా తిరుగుతూ తిరుగుతూ అంగుళం అంగుళం జరుగుతూ తాను ఏ విధమైన ప్రతిఘటన లేకుండా నాగబంధం ముగ్గులోకి వచ్చింది!

అంతే!

తాను మంత్రానికి పూర్తిగా బద్ధురాలు అయిపోయింది.

ముగ్గులోకి దిగిపోయింది.

ఇప్పుడు అది కాలకూట విషంకక్కే సల్ల తాను కాదు.

ఒక గాలి తీసిన తోలుతిత్తి.

సర్పయ్య ఒక్కసారిగా నోటి ముందు నుంచి బూరా తీసి 'జై నాగరాజా' అంటూ ఒక్కకేకపెట్టి రెట్టించిన ఉత్సాహంతో మళ్ళీ నాగస్వరం ఊడటం మొదలుపెట్టాడు.

దాంతోపాటే కాస్త దూరంలో కూర్చున్న సర్పయ్య కొడుకు నాగన్న లేచి చేతిలోని తోలు దప్పని తండ్రి పాటకి అనుగుణంగా వాయింపటం మొదలుపెట్టాడు.

నాగబంధం ముగ్గులో నల్లతామ చుట్టలు చుట్టుకుని అలాగే పడగ విప్పి నిశ్చలంగా వుండిపోయింది.

ఇప్పుడు అది పూర్తిగా మంత్రానికి బద్ధురాలు అయిపోయింది.

నాగస్వరానికి పరవశించి పడగ వూపటానికి కూడా సర్పయ్య అనుమతి కావాలన్నట్లు దీనంగా సర్పయ్య మొఖంలోకి చూస్తూంది.

అలా పది నిమిషాలు గడిచిన తరువాత సర్పయ్య చేతిలోని మూలికతో పాము చుట్టూ మూడుసార్లు తిప్పి, తన దగ్గరవున్న కమండలం లోంచి మంత్రజలన్ని ధానిమీద చిలకరించాడు. గర్వంగా చిరునవ్వుతో భూషణం కేసి చూస్తూ చేతిలోని పాంబూరాతో నల్లతామని ముగ్గులోంచి బయటికి నెట్టాడు. కాని పాము ప్రతిఘటిస్తున్నట్లు ముగ్గులోంచి బయటికి రాలేదు. లోలోపలే ముడుచుకుంది.

ప్రపంచసుందరి

ఒక వైపు అందాల పోటీలను విమర్శిస్తూనే మరో వైపు ఛారియెతున్న ఈ పోటీలను నిర్వహిస్తూ వుండటం, ఈ పోటీల్లో అనేకమంది తమ ఒంపుసాంపుల్ని చూపించటం మనం చూస్తూనే ఉన్నాం. ఇది యిలా వుండగా ప్రపంచ సుందరిగా ఎన్నికైన ఘనత మన దేశానికి చెందిన రీటాఫారియాకు దక్కుతుందట. ఆమె 1966 లో ఈక్స్ ప్లీట్ నిర్వహించిన మిస్ ఇండియా పోటీల్లో మనదేశ సుందరిగా ఎన్నికైంది. ఆ తర్వాత లండన్లో జరిగిన మిస్ వరల్డ్ పోటీలో ఈమె ప్రపంచసుందరిగా ఎన్నికైంది. అంటే ప్రపంచ సుందరిగా ఎన్నిక కావాలంటే ఫోటోలో మాదిరిగా వుండాలేమో?

అలా మూడుసార్లు వెంటవెంటనే పడగని నేలకి టపటప కొట్టుకుంది.

మూడవ దెబ్బకి దాని పడగ పూర్తిగా చితికి నజ్జనజ్జ అయిపోయింది.

నాగ బంధం ముగ్గు అంతా నల్లతామ నెత్తురుతో తడిసిపోయి ముగ్గు కరిగిపోయింది.

పాము క్షణంలో విగతజీవి అయ్యింది.

కొద్ది క్షణాలముందు పడగ విప్పి తోక మీద లేస్తూ అందంగా నాగస్వర్యం చేసిన తాను నిర్జీవం అయిపోయింది.

పాముల సర్పయ్యతోపాటు భూషణం తదితరులు ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తూ దిగ్భ్రాంతిగా నిల్చుండిపోయారు.

భూషణం గబ్బల్లు దూకినట్లు పాము దగ్గరకి వచ్చి "ఏందిరా యిది?" అన్నాడు గాభరాగా.

పాముల సర్పయ్య నోట మాట పడిపోయిన వాడిలా నీళ్ళకారిపోతూ రెండు చేతులూ జోడించి మోకాళ్ళమీద ఒంగుతూ చచ్చిపడి వున్న నల్లతామ ముందు మోకరిల్లాడు.

"ఏందిరా సర్పిగా యిది?" భూషణం మళ్ళీ ఖంగారుగా అడిగాడు.

సర్పయ్య వేదాంతిలా అన్నాడు.

"ఏముంది దొరా! ఇది నల్లతామ. దాని పడగమీది నాగముద్ర చూస్తేరి కదా? ఇది దేవజాతి సర్పం దొరా! దానికి రోషం ఎక్కువ. పగబట్టిందంటే కాటు వెయ్యక మానదు. పగ తీర్చుకోలేకపోయింది.....యిదుగో.....యిట్లనే పడగ నేలకి కొట్టుకొని విషం కక్కకొని చస్తుంది దొరా."

"అ.....ట్ల.....నా.....రా?"

"అవును దొరా. నాతాన వున్న నాగ వశీకరణ మూలిక తిరుగులేనిది. మణి గొప్ప మహత్తుగలది. మంత్రం మరింత పట్టున్నది.

భూషణంతోపాటు చుట్టూ చేరిన జనం కూడా ఆ అద్భుతాన్ని చూసి నోరెళ్ళబెట్టారు.

అంతవరకూ ఆ పాముని చూస్తూ గజగజా వణికిపోయిన భూషణం కాస్త పూపిరి వచ్చినట్లు కదిలాడు.

సర్పయ్య నవ్వుతూ "ఇంక భయం లేదు దొరా! లెగుండి! ఇప్పుడు యిది పాము కాదు. తాడు. దీన్ని బుట్టలో పెట్టమంటారో, సంవెయ్యమంటారో నెప్పండి" అన్నాడు గర్వంగా.

భూషణం ఖంగారుగా చూశాడు.

"ఇంకా బుట్టలో ఎందుకురా.....సంవెయ్యక" అన్నాడు.

"ఏదైనా ఒకటే దొరా! కాని సంపటం ఎందుకు దొర. కోరలు పీకి ఆడించుకుంటా!"

"ఓరి నీ దుంపడెగ! ముందు దాన్ని సంపరా" గావుకేక పెడుతూ కర్ర అందించాడు.

కర్ర అందుకుంటూ ముగ్గులోని పాము కేసి యాధారాపంగా చూసిన పాముల సర్పయ్య అదిరిపడినట్లు అడుగు వెనక్కువేశాడు.

సరిగ్గా అదే సమయంలో ఒక అద్భుతం జరిగింది.

అంతవరకు తోలుముక్కలా పడివున్న తామ ఒక్కసారి సర్రన తోక మీద లేచి పడగ విప్పి, విస్ఫురుగా 'లవ్'మని నేలకి కొట్టుకుంది.

అందుకే పాము లొంగిపోక తప్పలేదు. పగలట్టిన మడిసి ఎదురుగానే వున్నా సంపలేనని, పగ దీర్చుకోలేనని తెలుసుకొని రోషంతో అదే తన పడగని నేలకి కొట్టుకొని చచ్చిపోయింది దోరా. నాగజాతిలోని గొప్పద నమే అది” అంటూ చేతులు జోడించి తలని భూమికి ఆన్పాడు సర్పయ్య.

పొట్ట కూటికోసం పాముల్ని పట్టి, కోరలు పీకి, విషం పిండే క్యూరుడే అయినా సర్పజాతి దేవలోకానికి చెందినదని నమ్మే మనిషి సర్పయ్య.

అందుకు మంశ్ర తంత్రాలకి అవి లొంగు తాయని వాదిస్తాడు. ఆ నల్లతాచు రోషానికి, మృతికి జోహారులందిస్తున్నట్లు సర్పయ్య కళ్ళ నిండా నీళ్ళూరాయి.

చుట్టూ మూగిన ఊరి ప్రజలు కూడా దిగ్భ్రాంతిపడటం బొమ్మల్లా చూస్తూ నిల్చుం డిపోయారు.

అప్రయత్నంగా అందరిహస్తాలు ముకుళించు కున్నాయి.

భక్తి భావంతో వారి పృథ్వీలు పుల కరించాయి.

పాము మరణంతో భూషణంకి ఏను గెక్కినంత ఆనందంగా వుంది.

వెయ్యి జ్యోతుల కాంతిలో ముఖం వెలి గిపోతూంది. లోకాల్ని జయించిన ఏరుడిలా

పాము పగ

రీవిగా మీనం మెలివేస్తూ విగతజీవయైన పాము కేసి నిర్లక్ష్యంగా చూస్తున్నాడు.

అంతవరకు పాము కాటుతో భూషణం మరణం ఖాయం అనుకుంటున్న ఊరి ప్రజలు పామే మరణించటంతో నిర్విణ్ణులయ్యారు.

జలగలా ఊరిని పట్టి పీడిస్తున్న భూషణం పీడ పాముకాటుతో విరగడై పోతుందని ప్రతి ఒక్కరూ లోలోన సంతోషించారు. కాని

అసలు రంగు

అమ్మాయి రూపవతి గుణవతి
అయితేచాలు! కల్పానికే గుడ్డై!!
అని ఆదర్శాలు వల్లించే అబ్బాయి
అసలురంగు తెలిసేదల్లా-
కాన్పూరాని కొచ్చిన అమ్మాయి
చిత్రహింసలు భరించలేక
అగ్నిపుణ్ణి కిరోసిన్ డబ్బాని
ఆశ్రయించినపుడే! వత్రికల్లో
సంచలనవార్తకి చోటిచ్చినపుడే!!

- 'జ్వాలా'గోపీనాథ్

వాళ్ల ఊహలు తారుమారు అయ్యాయి. అందుకే- మృత్యువుని జయించి రీవిగా మీనం మెలి వేస్తున్న తమ గ్రామపెద్ద భూషణం దోకేసి వివ్వరూ చూడటంలేదు. ప్రశంసించటం లేదు.

నల్లతాచు మరణం వాళ్లని కదిల్పివేసింది గుండెలు నీరయినట్లు అలా దిగ్భ్రాంతిగ పాముకేసి చూస్తూ వుండిపోయారు. ఇప్పుడది వాళ్లకి పాములా కాక పసి పాపలా కనిపిస్తుంది. వాళ్ళ చూపుల నిండా దైన్యం నిండిపోయింది.

ఎన్నో కుటుంబాలని కూల్చివేసి వాళ్ల ఉసురు పోసుకుంటున్న భూషణం బ్రతికాడు “కాని రోషంపున్న ఒక విషవర్ణం. ఆ క్రూరుడి చేతిలో చావటం యిష్టంలేక నిజ యితో ఆత్మార్పణ చేసుకొంది. నిజంగా పాము దేవలోకానికి చెందినదే” అన్న భావం వాళ్ల చూపులనిండా ద్యోతకమవుతోంది.

ఉన్నట్లుండి గుంపులో నుంచి కదలిక వచ్చింది.

మరుక్షణం - “నాగరాజుకి జై.....” అన్న నినాదాలతో ఆ బంజరు ప్రాంతమంతా మారు మ్రోగింది.

(అయిపోయింది)

**BALAJI'S
EASY WAY TO
SPEAK ENGLISH**

సులభముగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటకు బాలాజీస్ ఈసీవే టు స్పీక్ ఇంగ్లీష్

**బాలాజీస్
ఈసీవే
టు స్పీక్
ఇంగ్లీష్**

విద్యార్థిని, విద్యార్థులకు, ఇంగ్లీష్ చదివికూడ వ్యాకరణ సంశయముగలవారికి, వ్యాకరణ దోషములు లేకుండ సరళముగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటకు, వ్రాయుటకు, నేర్పించుటకు ఉపకరించే పుస్తకం. ఇంగ్లీష్లో ఎక్కువ పరిజ్ఞానము లేనివారికి తెలుగుద్వారనే వ్యాకరణబద్ధంగా ఇంగ్లీష్ నేర్చుకొనుటకు ఇది ఒక ఉత్తమ సాధనము. ఈ పుస్తకమును చదవడం ప్రారంభించగానే మీతోబాటు ఒక ఉపాధ్యాయుడు తోడున్నట్టే మీరు భావింపగలరు!

పుస్తకము వెల: 22.00

పోస్టుద్వార కోరేవారు రూ. 6.50 చేర్చి M.O. పంపండి.

BALAJI PUBLICATIONS

103, PYCROFTS ROAD MADRAS-600 014